

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Suchowska
Sędziowie:	SA Gwidon Jaworski SO del. Marcin Ciepiela (spr.)
Protokolant:	Damian Krzywda

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Cieszynie Tomasza Wilusza

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2018 r. sprawy:

1. D. J. (1), c. P. i H., ur. (...) w M., oskarżonej z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i inne
2. I. B., c. C. i M., ur. (...) w R., oskarżonej z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i inne,

na skutek apelacji prokuratora i obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej z dnia 25 kwietnia 2018 r., sygn. akt III K 199/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uniewinnia oskarżoną D. J. (1) od popełnienia czynu opisanego w punkcie I jego części wstępnej;
2. w punkcie 1 – do ciągu przestępstw przypisanych oskarżonej D. J. (1) dodatkowo zalicza czyn opisany w punkcie III części wstępnej, przyjmując, że wyczerpuje on znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;
3. w punkcie 2 – z ciągu przestępstw przypisanych oskarżonej D. J. (1) eliminuje czyn zarzucany w punkcie III części wstępnej oraz obniża orzeczoną karę pozbawienia wolności do 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy;
4. zmienia rozstrzygnięcia zawarte w punktach 3 i 4 w ten sposób, że uznaje oskarżoną D. J. (1) za winną tego, że w dniach 28 i 29 listopada 2012 r., w H. i Z. (woj. (...)), działając z góry powziętym zamiarem, w krótkich odstępach czasu, jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. zagrożonej niewypłacalnością i upadłością, działając w celu udaremnienia wykonania orzeczeń sądów, uszczupliła zaspokojenie swoich wielu wierzycieli, to jest: Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o., Grupy (...) sp. z o.o., A. F., Grupy (...) sp. z o.o., A. i M. M., R. W. (1), K. B., D. J. (2), W. S., M. N., B. B., M. i B. S. (1), I. P., E. S., Grupy (...) sp. z o.o., L. i K. S. (1), M. i T. W., R. L., (...), K. G., Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C., K. W., (...) sp. z o.o., K. S. (2), A. S., PPHU (...), Przedsiębiorstwa (...) S.A., W. K., K. P., W. W., Urzędu Marszałkowskiego

Województwa (...), Agencji Rynku Rolnego, G. J., K. S. (3), (...) sp. z o.o., (...) s.c., B. T., (...) sp. j., (...), (...), P. J., (...), (...), (...) S.A., (...), R. W. (2), A. M. (1), K. R., (...) sp. z o.o., w ten sposób, iż w dniu 28 listopada 2012 r. zbyła B. W. zagrożone zajęciem mienie spółki o łącznej wartości 95.000 zł w postaci samochodu ciężarowego marki (...) o nr rej. (...) rok prod. (...) nr nadwozia (...) o wartości 60.000 zł, przyczepy ciężarowej marki K. (...) o nr rej. (...) rok prod. (...), nr nadwozia (...) o wartości 20.000 zł, samochodu ciężarowego marki M. (...) o nr rej. (...), rok prod. (...), nr nadwozia (...) o wartości 15 000 zł, działając tym na szkodę wielu wymienionych wyżej wierzycieli, a następnie w dniu 29 listopada 2012 r., nie mogąc zaspokoić wszystkich wierzycieli, spłaciła w części jednego z nich w postaci (...) sp. z o.o. poprzez przelanie na jego rachunek bankowy kwoty 40.632 zł jako częściowej zapłaty faktury nr (...), czym wyczerpała znamiona czynu z art. 300 § 3 k.k. i art. 300 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 302 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 300 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazują ją na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

5. w punkcie 5 – uchyła zawarte tam rozstrzygnięcie i w to miejsce na podstawie art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. wymierza oskarżonej D. J. (1) karę łączną 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

6. w punkcie 6 – do ciągu przestępstw przypisanych oskarżonej I. B. dodatkowo zalicza czyn zarzucany w punkcie XXXIV części wstępnej, przyjmując, że wyczerpuje on znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

7. w punkcie 7 – z ciągu przestępstw przypisanych oskarżonej I. B. eliminuje czyn zarzucany w punkcie XXXIV części wstępnej oraz obniża orzeczoną karę do 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

8. w punkcie 8 – uzupełnia podstawę prawną rozstrzygnięcia o art. 86 § 1 k.k. i obniża orzeczoną oskarżonej I. B. karę łączną do 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

9. w punkcie 9 – obniża orzeczoną tytułem obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego A. M. (1) kwotę do 52.957,23 zł (pięćdziesięciu dwóch tysięcy dziewięciuset pięćdziesięciu siedmiu złotych dwudziestu trzech groszy);

10. w punkcie 10 – obniża orzeczone tytułem obowiązku naprawienia szkody kwoty:

- na rzecz pokrzywdzonej A. S. do 172.264,15 zł (stu siedemdziesięciu dwóch tysięcy dwustu sześćdziesięciu czterech złotych piętnastu groszy),
- na rzecz pokrzywdzonego B. C. do 278.693,67 zł (dwustu siedemdziesięciu ośmiu tysięcy sześciuset dziewięćdziesięciu trzech złotych sześćdziesięciu siedmiu groszy),
- na rzecz pokrzywdzonego D. J. (2) do 110.987,68 zł (stu dziesięciu tysięcy dziewięciuset osiemdziesięciu siedmiu złotych sześćdziesięciu ośmiu groszy),
- na rzecz pokrzywdzonej M. N. do 18.000 zł (osiemnastu tysięcy złotych);

11. w punkcie 11 – obniża orzeczone tytułem obowiązku naprawienia szkody kwoty:

- na rzecz pokrzywdzonej Grupy (...) sp. z o.o. do 103.595,33 zł (stu trzech tysięcy pięciuset dziewięćdziesięciu pięciu złotych trzydziestu trzech groszy),
- na rzecz pokrzywdzonej (...) Spółka z o.o. do 68.853,62 zł (sześćdziesięciu ośmiu tysięcy ośmiuset pięćdziesięciu trzech złotych sześćdziesięciu dwóch groszy),
- na rzecz pokrzywdzonych A. M. (2) i M. M. jako wierzycieli solidarnych do 89.355,01 zł (osiemdziesięciu dziewięciu tysięcy trzystu pięćdziesięciu pięciu złotych jednego grosza),
- na rzecz pokrzywdzonego R. W. (1) do 228.149,26 zł (dwustu dwudziestu ośmiu tysięcy stu czterdziestu dziewięciu złotych dwudziestu sześciu groszy),

- na rzecz pokrzywdzonego W. S. do 151.648,66 zł (stu pięćdziesięciu jeden tysięcy sześciuset czterdziestu ośmiu złotych sześćdziesięciu sześciu groszy),
- na rzecz pokrzywdzonej B.B. do 53.625,24 zł (pięćdziesięciu trzech tysięcy sześciuset dwudziestu pięciu złotych dwudziestu czterech groszy),
- na rzecz pokrzywdzonej E. S. do 150.391,35 zł (stu pięćdziesięciu tysięcy trzystu dziewięćdziesięciu jeden złotych trzydziestu pięciu groszy),
- na rzecz pokrzywdzonych K. S. (1) i L. S. jako wierzycieli solidarnych do 19.908,68 zł (dziewiętnastu tysięcy dziewięćset ośmiu złotych sześćdziesięciu ośmiu groszy);

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonych D. J. (1) oraz I. B. na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 400 (czteryście) złotych tytułem opłaty za obie instancje oraz po 40 (czterdzieści) złotych tytułem wydatków postępowania odwoławczego.

SSO del. Marcin Ciepiela SSA Barbara Suchowska SSA Gwidon Jaworski

Sygn. akt: **II AKa 370/18**

UZASADNIENIE

D. J. (1) została oskarżona o to, że:

I. w dniu 25 kwietnia 2012 r. w Z., woj. (...), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., wprowadziła M. S. (1) prokurenta Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. z/s w U. podczas zawierania umowy nr (...) na wykonanie robót instalacyjno-montażowych związanych z instalacją podczyszczalni ścieków technologicznych w ubojni w Z. w błąd co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru zapłaty po wykonaniu objętych umowa prac, doprowadzając w ten sposób wymienioną spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 117.895,90 zł, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

II. w dniu 26 lipca 2012 r. w Z., działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z I. B., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd A. S. prowadzącą fermę drobiu co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienionego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy, wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia 26.07.2012 r. wystawionej na kwotę 172.425,15 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w całości z tytułu zakupu żywca działała na szkodę A. S., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

III. w dniach 10 i 12 sierpnia 2012 r. w Z., w krótkim odstępie czas w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z I. B., wprowadziła w błąd przedstawiciela Grupy (...) Sp. z o.o. z/s G. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienioną spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca wskazanego na fakturach VAT nr (...) z dnia 10.08.2012 r. na kwotę 190.760,40 zł i nr (...) z dnia 12.08.2012 r. na kwotę 71.613,18 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w części płatności w kwocie 108.507,33 zł z tytułu zakupu żywca, działała na szkodę Grupy (...) Sp. z o.o. z/s G., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.,

IV. w dniu 16 sierpnia 2012 r. w Z., działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z I. B., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd A. F. prowadzącego firmę (...) co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienionego do niekorzystnego

rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w O. wskazanego na (...) z dnia 16.08.2012 r. wystawionej na kwotę 182.956,29 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w kwocie 40.000 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę A. F., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

V. w dniu 16 sierpnia 2012 r. w Z., działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z I. B., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd R. W. (2) prowadzącą fermę drobiu co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienionego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w T. wskazanego na fakturze VAT nr (...) z dnia 16.08.2012 r. z odroczonym terminem płatności, nie regulując częściowo płatności w kwocie 50 901 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę R. W. (2), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

VI. w dniach 16 i 20 sierpnia 2012 r. w Z., w krótkim odstępie czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z I. B., wprowadziła w błąd przedstawiciela Grupy (...) Sp. z o.o. z/s P. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienioną spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca wskazanego na fakturach VAT nr (...) z dnia 16.08.2012 r. na kwotę 59.489,64 zł i nr FS (...) z dnia 20.08.2012 r. na kwotę 48.898,62 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w części płatności w kwocie 68.854,62 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę Grupy (...) Sp. z o.o. z/s P., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

VII. w dniach 17 i 18 sierpnia 2012 r. w Z., w krótkim odstępie czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z I. B., wprowadziła w błąd M. M. prowadzącego Gospodarstwo (...) co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienioną spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w Ł. wskazanego na fakturach VAT (...) nr (...) z dnia 17.08.2012 r. na kwotę 55.465,86 zł i nr (...) z dnia 18.08.2012 r. na kwotę 56.007,01 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w części płatności w kwocie 92.675,37 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę A. i M. M., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

VIII. w dniu 17 sierpnia 2012 r. w Z., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z I. B., wprowadziła w błąd K. S. (2) prowadzącego fermę drobiu co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienionego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z jego fermy w L. wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia 17.08.2012 r. na kwotę 52.911,50 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w części płatności w kwocie 6.700 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę K. S. (2), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

IX. w dniu 20 sierpnia 2012 r. w Z., działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z I. B., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd K. R. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w D. wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia 20.08.2012 r. wystawionej na kwotę 46 562,12 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w części płatności w kwocie 26.000 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę K. R., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

X. w dniach 20 sierpnia oraz 15 i 16 października 2012 r. w Z., w krótkim odstępie czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z I. B., wprowadziła w błąd B. C. prowadzącego fermę drobiu co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając B. C. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca drobiowego z fermy w K. wskazanego na fakturach VAT (...) nr (...) z dnia 20.08.2012 r. na kwotę 133.623,74 zł, nr (...) z dnia 15.10.2012 r. na kwotę 47.345,68 zł i nr (...) z dnia 16.10.2012 r. na kwotę 97.985,25 zł z odroczonym terminem płatności, nie

regulując w całości płatności w kwocie 278.954,67 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę B. C., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.,

XI. w dniach 23 sierpnia i 6 września 2012 r. w Z., w krótkim odstępie czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z I. B., wprowadziła w błąd K. S. (3) prowadzącego fermę drobiu co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienioną spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w K. wskazanego na fakturach VAT nr (...) z dnia 23.08.2012 r. na kwotę 43.720,56 zł i nr (...) z dnia 6.09.2012 r. na kwotę 102.404,74 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w całości płatności z tytułu zakupu żywca działała na szkodę K. S. (3), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

XII. w dniach 28, 29 i 30 sierpnia 2012 r. w Z., w krótkim odstępie czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z I. B., wprowadziła w błąd pracownika (...) własności R. W. (1) co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając R. W. (1) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w G. wskazanego na fakturach VAT (...) nr (...) z dnia 28.08.2012 r. na kwotę 96.891,71 zł, nr (...) z dnia 29.08.2012 r. na kwotę 50.030,63 zł i nr (...) z dnia 30.08.2012 r. na kwotę 93.342,63 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w części płatności w kwocie 228.326,26 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę R. W. (1), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.,

XIII. w dniach 3 i 4 września 2012 r. w Z., w krótkim odstępie czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z I. B., wprowadziła w błąd K. B. prowadzącą (...) co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania doprowadzając wymienioną do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy D. wskazanego na fakturach VAT nr (...) z dnia 3.09.2012 r. na kwotę 50.944,68 zł i nr (...) z dnia 4.09.2012 r. na kwotę 51.710,40 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w części płatności w kwocie 91.654,40 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę K. B., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

XIV. w dniach 10 i 14 września 2012 r. w Z., w krótkim odstępie czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. wspólnie i w porozumieniu z I. B., wprowadziła w błąd D. J. (2) co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając D. J. (2) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca od D. J. (2) z fermy w K. wskazanego na fakturach VAT (...) nr (...) z dnia 10.09.2012 r. na kwotę 46.266,80 zł i nr (...) z dnia 14.09.2012 r. na kwotę 64.763,88 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w całości płatności z tytułu zakupu żywca działała na szkodę D. J. (2), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

XV. w dniu 13 września 2012 r. w Z., działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. wspólnie i w porozumieniu z I. B., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd W. S. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w W. wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia 13.09.2012 r. wystawionej na kwotę 156.795,66 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w całości płatności z tytułu zakupu żywca działała na szkodę W. S., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XVI. w dniu 13 września 2012 r. w Z., działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd A. M. (1) co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w D. L. wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia

13.09.2012 r. wystawionej na kwotę 53.007,37 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w całości płatności z tytułu zakupu żywca działała na szkodę A. M. (1), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XVII. w dniu 14 września 2012 r. w Z., działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. wspólnie i w porozumieniu z I. B., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd M. N. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając ją do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w R. wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia 14.09.2012 r. wystawionej na kwotę 38.134,80 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w kwocie 18.134,80 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę M. N., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XVIII. w dniu 19 września 2012 r. w Z., działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. wspólnie i w porozumieniu z I. B., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd B. B.prowadząca Gospodarstwo (...) - B. (...) co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając ją do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w G. wskazanego na fakturze VAT nr (...) z dnia 19.09.2012 r. wystawionej na kwotę 53.625,24 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w całości z tytułu zakupu żywca działała na szkodę B. B., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XIX. w dniach 20, 24 i 25 września 2012 r. w Z., w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z I. B., wprowadziła w błąd M. S. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając ją do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w C. wskazanego na fakturach VAT (...) nr (...) z dnia 20.09.2012 r. na kwotę 46.414,46 zł, nr (...) z dnia 24.09.2012 r. na kwotę 101.778,40 zł i nr (...) z dnia 25.09.2012 r. na kwotę 45.314,50 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w kwocie łącznej 186.327,36 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę M. i B. S. (1), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

XX. w dniu 21 września 2012 r. w Z., działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. wspólnie i w porozumieniu z I. B., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd I. P. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w T. wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia 21.09.2012 r. na kwotę 48.486,60 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w całości z tytułu zakupu żywca działała na szkodę I. P., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XXI. w dniu 21 września 2012 r. w Z., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. wspólnie i w porozumieniu z I. B., wprowadziła w błąd przedstawiciela firmy (...) Sp. z o.o. z/s Ś. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania doprowadzając wymienioną spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci piskląt brojlerów w ten sposób, że po odebraniu piskląt wskazanych na fakturze VAT nr (...) z dnia 21.09.2012 r. na kwotę 115.910,38 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w części płatności w kwocie 25.223 zł z tytułu zakupu piskląt działała na szkodę (...) Sp. z o.o., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XXII. w dniach 22 i 25 września 2012 r. w Z., w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., wspólnie i w porozumieniu z I. B., wprowadziła w błąd E. S. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając ją do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w N. wskazanego na fakturach VAT (...) nr (...) z dnia 22.09.2012 r. na kwotę 44.245,04 zł, nr (...) z dnia 22.09.2012 r. na kwotę 52.955,37 zł i nr (...) z dnia 25.09.2012 r. na kwotę 53.330,94 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w kwocie łącznej 150.531,35 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę E. S., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

XXIII. w dniach 26 i 28 września 2012 r. w Z., w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. wspólnie i w porozumieniu z I. B., wprowadziła w błąd B. S. (2) reprezentująca Grupę (...) Sp. z o.o. z/s w C. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając (...) sp. z o.o. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy grupy producenckiej wskazanego na fakturach VAT nr (...) z dnia 26.09.2012 r. na kwotę 58.294,08 zł, nr (...) z dnia 28.09.2012 r. na kwotę 58.781,65 zł i nr (...) z dnia 28.09.2012 r. na kwotę 60.182,89 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w kwocie łącznej 177.258,62 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę Grupy (...) Sp. z o.o. z/s w C., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

XXIV. w dniu 27 września 2012 r. w Z., działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. wspólnie i w porozumieniu z I. B., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd L. S. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w M. wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia 27.09.2012 r. na kwotę 19.927,68 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w całości z tytułu zakupu żywca działała na szkodę L. i K. S. (1), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XXV. w dniu 11 października 2012 r. w Z., działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd T. W. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w R. wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia 11.10.2012 r. na kwotę 102.747,82 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w całości z tytułu zakupu żywca działała na szkodę M. i T. W., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XXVI. w dniu 22 października 2012 r. w Z., działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd W. K. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w C. Drugim wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia 22.10.2012 r. na kwotę 89.924,94 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w całości z tytułu zakupu żywca działała na szkodę W. K., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XXVII. w dniu 26 października 2012 r. w Z., działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd R. L. prowadzącego firmę PPHU (...) co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci kartonów – pudła fasonowe w ten sposób, że po odebraniu towaru wskazanego na fakturze VAT nr (...) z dnia 31.10.2012 r. na kwotę 24.381,55 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w całości działała na szkodę R. L., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XXVIII. w dniach 29 października i 2 listopada 2012 r. w Z., w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. wprowadziła w błąd przedstawiciela (...)z/s w V. A. na terenie Republik Czeskiej co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymieniony podmiot do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego, w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy firmy (...) wskazanego na fakturach VAT nr (...) z dnia 29.10.2012 r. na kwotę 380.888,40 koron czeskich i nr (...) z dnia 2.11.2012 r. na kwotę 665.645,74 koron czeskich z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w całości z tytułu zakupu żywca działała na szkodę (...), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

XXIX. w okresie od 26 października do 3 listopada 2012 r. w Z., w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. wprowadziła w błąd K. G. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania doprowadzając ją do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w postaci żywca drobiowego w ten

sposób, że po odebraniu żywca wskazanego na fakturach VAT nr (...) z dnia 26.10.2012 r. na kwotę 238.392,00 koron czeskich, nr (...) z dnia 27.10.2012 r. na kwotę 257.656,00 koron czeskich, nr (...) z dnia 29.10.2012 r. na kwotę 487.104,00 koron czeskich, nr (...) z dnia 30.10.2012 r. na kwotę 261.440,00 koron czeskich, nr (...) z dnia 31.10.2012 r. na kwotę 501.208,00 koron czeskich, nr (...) z dnia 2.11.2012 r. na kwotę 936.712,00 koron czeskich i nr (...) z dnia 3.11.2012 r. na kwotę 957.352,00 koron czeskich z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w kwocie łącznej 3.639.864,00 koron czeskich (599.164,26 zł) z tytułu zakupu żywca działała na szkodę K. G., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.,

XXX. w dniach 6 i 14 stycznia 2013 r. w Z., w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. wprowadziła w błąd przedstawiciela (...) J. sp.j. oddział w N. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienioną firmę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci filetów z kurczaka w ten sposób, że po odebraniu towaru z ubojni w N. wskazanego na fakturach VAT nr (...) z dnia 6.01.2013 r. na kwotę 37.800 zł i nr (...) z dnia 14.01.2013 r. na kwotę 48.991,16 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w kwocie łącznej 86.413,16 zł z tytułu zakupu filetów działała na szkodę (...) J. sp.j., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

XXXI. w dniu 28 listopada 2012 r. w H., woj. (...), jako prezes zarządu (...) Sp. z o.o. zagrożonej niewypłacalnością i upadłością, działając w celu udaremnienia wykonania orzeczeń sądów oraz roszczeń niedochodzonych na drodze sądowej udaremniała zaspokojenie swoich wielu wierzycieli, a to: Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o., Grupy (...) Sp. z o.o., A. F., Grupy (...) Sp. z o.o., A. i M. M., R. W. (1), K. B., D. J. (2), W. S., M. N., B. B., M. i B. S. (1), I. P., (...) Sp. z o.o., E. S., Grupy (...) Sp. z o.o., L. i K. S. (1), M. i T. W., R. L., (...), K. G., Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C., K. W., (...) Sp. z o.o., K. S. (2), A. S., PPHU (...), Przedsiębiorstwo (...) S.A., W. K., K. P., W. W., Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...), Agencji Rynku Rolnego, G. J., K. S. (3), (...) Sp. z o.o., (...) s.c., B. T., (...) L. sp. j., (...), (...), P. J., (...), (...), (...) SA, (...), R. W. (2), A. M. (1), K. R., B. C., (...) Sp. z o.o., w ten sposób, iż zbyła B. W. zagrożone zajęciem mienie spółki o łącznej wartości 95 tys. zł, w postaci: samochodu ciężarowego m-ki (...) o nr rej. (...) rok prod. (...) nr nadwozia (...) o wartości 60 tys. zł, przyczepy ciężarowej (...) o nr rej. (...) rok prod. (...), nr nadwozia (...) o wartości 20 tys. zł, samochodu ciężarowego m-ki M. (...) o nr rej. (...), rok prod. (...), nr nadwozia (...) o wartości 15 tys. zł, działając tym samym na szkodę wielu wymienionych wyżej wierzycieli, tj. o czyn z art. 300 § 1, 2 i 3 k.k.,

XXXII. w dniu 29 listopada 2012 r. w Z., jako prezes zarządu (...) Sp. z o.o. zagrożonej niewypłacalnością i upadłością, nie mogąc zaspokoić wszystkich wierzycieli, spłaciła w części jednego ze swoich wierzycieli firmę (...) sp. z o.o. poprzez przelanie jej kwoty 40.632 zł na rachunek bankowy jak częściową zapłatę do faktury nr (...), czym działała na szkodę pozostałych wierzycieli w skazanych w punkcie 31, tj. o czyn z art. 302 § 1 k.k.

Z kolei I. B. została oskarżona o to, że:

XXXIII. w dniu 26 lipca 2012 r. w Z., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd A. S. prowadzącą fermę drobiu co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienionego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia 26.07.2012 r. wystawionej na kwotę 172.425,15 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w całości z tytułu zakupu żywca działała na szkodę A. S., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XXXIV. w dniach 10 i 12 sierpnia 2012 r. w Z., w krótkim odstępie czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., wprowadziła w błąd przedstawiciela Grupy (...) Sp. z o.o. z/s G. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienioną spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca wskazanego na fakturach VAT nr (...) z dnia 10.08.2012 r. na kwotę 190.760,40 zł i nr (...) z dnia 12.08.2012 r. na

kwotę 71.613,18 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w części płatności w kwocie 108.507,33 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę Grupy (...) Sp. z o.o. z/s G., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.,

XXXV. w dniu 16 sierpnia 2012 r. w Z., działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd A. F. prowadzącego firmę (...) co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienionego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w O. wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia 16.08.2012 r. wystawionej na kwotę 182.956,29 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w kwocie 40.000 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę A. F., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XXXVI. w dniu 16 sierpnia 2012 r. w Z., działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd R. W. (2) prowadzącą fermę drobiu co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienionego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w T. wskazanego na fakturze VAT nr (...) z dnia 16.08.2012 r. z odroczonym terminem płatności, nie regulując częściowo płatności w kwocie 50 901 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę R. W. (2), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XXXVII. w dniach 16 i 20 sierpnia 2012 r. w Z., w krótkim odstępie czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., wprowadziła w błąd przedstawiciela Grupy (...) Sp. z o.o. z/s P. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienioną spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca wskazanego na fakturach VAT nr (...) z dnia 16.08.2012 r. na kwotę 59.489,64 zł i nr FS (...) z dnia 20.08.2012 r. na kwotę 48.898,62 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w części płatności w kwocie 68.854,62 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę Grupy (...) Sp. z o.o. z/s P., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

XXXVIII. w dniu 17 sierpnia 2012 r. w Z., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezes zarządu (...) Sp. z o.o., wprowadziła w błąd K. S. (2) prowadzącego fermę drobiu co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienionego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z jego fermy w L. wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia 17.08.2012 r. na kwotę 52.911,50 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w części płatności w kwocie 6.700 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę K. S. (2), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

XXXIX. w dniach 17 i 18 sierpnia 2012 r. w Z., w krótkim odstępie czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., wprowadziła w błąd M. M. prowadzącego Gospodarstwo (...) co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania doprowadzając wymienioną spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w Ł. wskazanego na fakturach VAT (...) nr (...) z dnia 17.08.2012 r. na kwotę 55.465,86 zł i nr (...) z dnia 18.08.2012 r. na kwotę 56.007,01 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w części płatności w kwocie 92.675,37 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę A. i M. M. tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

XL. w dniu 20 sierpnia 2012 r. w Z., działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd K. R. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania doprowadzając go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w D. wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia 20.08.2012 r. wystawionej na kwotę 46.562,12 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w części płatności w kwocie 26.000 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę K. R., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XLI. w dniach 20 sierpnia oraz 15 i 16 października 2012 r. w Z., w krótkim odstępie czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o. wprowadziła w błąd B. C. prowadzącego fermę drobiu co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając B. C. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca drobiowego z fermy w K. wskazanego na fakturach VAT (...) nr (...) z dnia 20.08.2012 r. na kwotę 133.623,74 zł, nr (...) z dnia 15.10.2012 r. na kwotę 47.345,68 zł i nr (...) z dnia 16.10.2012 r. na kwotę 97.985,25 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w całości płatności w kwocie 278.954,67 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę B. C., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.,

XLII. w dniach 23 sierpnia i 6 września 2012 r. w Z., w krótkim odstępie czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., wprowadziła w błąd K. S. (3) prowadzącego fermę drobiu co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania doprowadzając wymienioną spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w K. wskazanego na fakturach VAT nr (...) z dnia 23.08.2012 r. na kwotę 43.720,56 zł i nr (...) z dnia 6.09.2012 r. na kwotę 102.404,74 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w całości płatności z tytułu zakupu żywca działała na szkodę K. S. (3), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

XLIII. w dniach 28, 29 i 30 sierpnia 2012 r. w Z., w krótkim odstępie czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., wprowadziła w błąd pracownika (...) własności R. W. (1) co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając R. W. (1) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w G. wskazanego na fakturach VAT (...) nr (...) z dnia 28.08.2012 r. na kwotę 96.891,71 zł, nr (...) z dnia 29.08.2012 r. na kwotę 50.030,63 zł i nr (...) z dnia 30.08.2012 r. na kwotę 93.342,63 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w części płatności w kwocie 228.326,26 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę R. W. (1), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.,

XLIV. w dniach 3 i 4 września 2012 r. w Z., w krótkim odstępie czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., wprowadziła w błąd K. B. prowadzącą (...) co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienioną do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy G. wskazanego na fakturach VAT nr (...) z dnia 3.09.2012 r. na kwotę 50.944,68 zł i nr (...) z dnia 4.09.2012 r. na kwotę 51.710,40 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w części płatności w kwocie 91.654,40 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę K. B., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

XLV. w dniach 10 i 14 września 2012 r. w Z., w krótkim odstępie czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., wprowadziła w błąd D. J. (2) co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając D. J. (2) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca od D. J. (2) z fermy w K. wskazanego na fakturach VAT (...) nr (...) z dnia 10.09.2012 r. na kwotę 46.266,80 zł i nr (...) z dnia 14.09.2012 r. na kwotę 64.763,88 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w całości płatności z tytułu zakupu żywca działała na szkodę D. J. (2), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

XLVI. w dniu 13 września 2012 r. w Z., działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd W. S. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w W. wskazanego na fakturze VAT

(...) nr (...) z dnia 13.09.2012 r. wystawionej na kwotę 156.795,66 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w całości płatności z tytułu zakupu żywca działała na szkodę W. S., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XLVII. w dniu 14 września 2012 r. w Z., działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd M. N. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając ją do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w R. wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia 14.09.2012 r. wystawionej na kwotę 38.134,80 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w kwocie 18.134,80 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę M. N., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XLVIII. w dniu 19 września 2012 r. w Z., działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd B.B. prowadząca Gospodarstwo (...) co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając ją do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w G. wskazanego na fakturze VAT nr (...) z dnia 19.09.2012 r. wystawionej na kwotę 53.625,24 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w całości z tytułu zakupu żywca działała na szkodę B. B., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

XLIX. w dniach 20, 24 i 25 września 2012 r. w Z., w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., wprowadziła w błąd M. S. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania doprowadzając ją do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w C. wskazanego na fakturach VAT (...) nr (...) z dnia 20.09.2012 r. na kwotę 46.414,46 zł, nr (...) z dnia 24.09.2012 r. na kwotę 101.778,40 zł i nr (...) z dnia 25.09.2012 r. na kwotę 45.314,50 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w kwocie łącznej 186.327,36 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę M. i B. S. (1), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

L. w dniu 21 września 2012 r. w Z., działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd I. P. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w T. wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia 21.09.2012 r. na kwotę 48.486,60 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w całości z tytułu zakupu żywca działała na szkodę I. P., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

LI. w dniu 21 września 2012 r. w Z., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., wprowadziła w błąd przedstawiciela firmy (...) Sp. z o.o. z/s Ś. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając wymienioną spółkę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci piskląt brojlerów w ten sposób, że po odebraniu piskląt wskazanych na fakturze VAT nr (...) z dnia 21.09.2012 r. na kwotę 115.910,38 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując w części płatności w kwocie 25.223 zł z tytułu zakupu piskląt działała na szkodę (...) Sp. z o.o., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

LII. w dniach 22 i 25 września 2012 r. w Z., w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., wprowadziła w błąd E. S. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając ją do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w N. wskazanego na fakturach VAT (...) nr (...) z dnia 22.09.2012 r. na kwotę 44.245,04 zł, nr (...) z dnia 22.09.2012 r. na kwotę 52.955,37 zł i nr (...) z dnia 25.09.2012 r. na kwotę 53.330,94 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w kwocie łącznej 150.531,35 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę E. S., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

LIII. w dniach 26 i 28 września 2012 r. w Z., w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., wprowadziła w błąd B. S. (2) reprezentująca Grupę (...) Sp. z o.o. z/s w C. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając (...) sp. z o.o. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy grupy producenckiej wskazanego na fakturach VAT nr (...) z dnia 26.09.2012 r. na kwotę 58.294,08 zł, nr (...) z dnia 28.09.2012 r. na kwotę 58.781,65 zł i nr (...) z dnia 28.09.2012 r. na kwotę 60.182,89 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w kwocie łącznej 177.258,62 zł z tytułu zakupu żywca działała na szkodę Grupy (...) Sp. z o.o. z/s w C., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

LIV. w dniu 27 września 2012 r. w Z., działając wspólnie i w porozumieniu z D. J. (1) prezesem zarządu (...) sp. z o.o., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd L. S. co do możliwości płatniczych firmy (...) Sp. z o.o. i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci żywca drobiowego w ten sposób, że po odebraniu żywca z fermy w M. wskazanego na fakturze VAT (...) nr (...) z dnia 27.09.2012 r. na kwotę 19.927,68 zł z odroczonym terminem płatności, nie regulując płatności w całości z tytułu zakupu żywca działała na szkodę L. i K. S. (1), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2018 r. (sygn. akt III K 199/16) Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej:

1. uznał oskarżoną D. J. (1) za winną popełnienia czynów zarzucanych jej w punktach I – II, IV – V, IX, XV – XVIII, XX – XXI, XXIV – XXVII części wstępnej wyroku, wyczerpujących znamiona występku z art. 286 § 1 k.k. oraz czynów zarzucanych jej w punktach VI – VIII, XI, XIII – XIV, XIX, XXII – XXIII, XXVIII, XXX części wstępnej wyroku, wyczerpujących znamiona występku z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., przy czym przyjął, iż oskarżona działała w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem tej samej sposobności i za to na mocy art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 91 § 1 k.k. skazał ją na jedną karę 2 lat pozbawienia wolności;

2. uznał oskarżoną D. J. (1) za winną popełnienia czynów zarzucanych jej w punktach III, X, XII, XXIX części wstępnej wyroku, wyczerpujących znamiona występku z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., przy czym przyjął, iż oskarżona działała w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem tej samej sposobności i za to na mocy art. 294 § 1 k.k. przy zast. art. 91 § 1 k.k. skazał ją na jedną karę 3 lat pozbawienia wolności;

3. uznał oskarżoną D. J. (1) za winną popełnienia czynu zarzucanego jej w punkcie XXXI części wstępnej wyroku, wyczerpującego znamiona występku z art. 300 § 1, 2 i 3 k.k. i za to na mocy art. 300 § 3 k.k. skazał ją na karę 1 roku pozbawienia wolności;

4. uznał oskarżoną D. J. (1) za winną popełnienia czynu zarzucanego jej w punkcie XXXII części wstępnej wyroku, wyczerpującego znamiona występku z art. 300 § 1 k.k. i za to na mocy tego przepisu skazał ją na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

5. na mocy art. 91 § 2 k.k. w miejsce kar pozbawienia wolności wymierzonych oskarżonej D. J. (1) w punktach 1 – 4 wyroku orzekł karę łączną 4 lat pozbawienia wolności;

6. uznał oskarżoną I. B. za winną popełnienia czynów zarzucanych jej w punktach XXXIII, XXXV – XXXVI, XL, XLVI – XLVIII, L – LI, LIV części wstępnej wyroku, wyczerpujących znamiona występku z art. 286 § 1 k.k. oraz czynów zarzucanych jej w punktach XXXVII – XXXIX, XLII, XLIV – XLV, XLIX, LII - LIII części wstępnej wyroku, wyczerpujących znamiona występku z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., przy czym przyjął, iż oskarżona działała w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem tej samej sposobności i za to na mocy art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 91 § 1 k.k. skazał ją na jedną karę 2 lat pozbawienia wolności;

7. uznał oskarżoną I. B. za winną popełnienia czynów zarzucanych jej w punktach XXXIV, XLI, XLIII części wstępnej wyroku, wyczerpujących znamiona występku z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., przy czym

przyjął, iż oskarżona działała w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem tej samej sposobności i za to na mocy art. 294 § 1 k.k. przy zast. art. 91 § 1 k.k. skazał ją na jedną karę 2 lat pozbawienia wolności;

8. na mocy art. 91 § 2 k.k. w miejsce kar pozbawienia wolności wymierzonych oskarżonej I. B. w punktach 6 – 7 wyroku orzekł karę łączną 3 lat pozbawienia wolności;

9. na mocy art. 46 § 1 k.k. nałożył na oskarżoną D. J. (1) obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych:

- A. M. (1) kwoty 53.007,37 zł,
- R. L. kwoty 24.381,55 zł,
- K. G. kwoty 599.164,26 zł;

10. na mocy art. 46 § 1 k.k. nałożył na oskarżone D. J. (1) i I. B. obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę solidarnie na rzecz pokrzywdzonych:

- A. S. kwoty 172.425,15 zł,
- A. F. kwoty 40.000,00 zł,
- K. S. (2) kwoty 6.700,00 zł,
- K. R. kwoty 26.000,00 zł,
- B. C. kwoty 278.954,67 zł,
- K. S. (3) kwoty 146.125,30 zł,
- D. J. (2) kwoty 111.030,68 zł,
- M. N. kwoty 18.134,80 zł,
- Grupy (...) Spółka z o.o. kwoty 177.258,62 zł;

11. na mocy art. 46 § 1 k.k. nałożył na oskarżoną I. B. obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych:

- Grupy (...) Spółka z o.o. kwoty 108.507,33 zł, z tym zastrzeżeniem, iż spłata zobowiązania przez osobę wskazaną w nakazie zapłaty Sądu Okręgowego w Opolu sygn. VI GNc 281/12 zwalnia oskarżoną z obowiązku zapłaty do wysokości kwoty uiszczonej,
- R. W. (2) kwoty 50.901,00 zł, z tym zastrzeżeniem, iż spłata zobowiązania przez osobę wskazaną w nakazie zapłaty Sądu Rejonowego w Cieszynie sygn. I Nc 119/13 zwalnia oskarżoną z obowiązku zapłaty do wysokości kwoty uiszczonej,
- (...) Spółka z o.o. kwoty 68.854,62 zł, z tym zastrzeżeniem, iż spłata zobowiązania przez osobę wskazaną w nakazie zapłaty Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej sygn. VI GNc 5245/12 zwalnia oskarżoną z obowiązku zapłaty do wysokości kwoty uiszczonej,
- A. M. (2) i M. M. jako wierzycieli solidarnych kwoty 92.675,37 zł, z tym zastrzeżeniem, iż spłata zobowiązania przez osobę wskazaną w nakazie zapłaty Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze sygn. I Nc 82/12 zwalnia oskarżoną z obowiązku zapłaty do wysokości kwoty uiszczonej,

- R. W. (1) kwoty 228.326,26 zł, z tym zastrzeżeniem, iż spłata zobowiązania przez osoby wskazane w wyroku zaocznym Sądu Okręgowego w Gliwicach sygn. X GC 57/14, wyroku Sądu Okręgowego w Opolu sygn. I C 35/13 oraz wyroku Sądu Okręgowego w Opolu sygn. I C 761/12 zwalnia oskarżoną z obowiązku zapłaty do wysokości kwoty uiszczonej,
- K. B. kwoty 91.654,40 zł, z tym zastrzeżeniem, iż spłata zobowiązania przez osoby wskazane w wyroku Sądu Rejonowego w Tychach sygn. VI GC 244/13/1 oraz wyroku Sądu Rejonowego w Tychach sygn. VI GC 252/13/3 zwalnia oskarżoną z obowiązku zapłaty do wysokości kwoty uiszczonej,
- W. S. kwoty 156.795,66 zł, z tym zastrzeżeniem, iż spłata zobowiązania przez osobę wskazaną w wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej sygn. I C 40/13 zwalnia oskarżoną z obowiązku zapłaty do wysokości kwoty uiszczonej,
- B.B.kwoty 53.625,25 zł, z tym zastrzeżeniem, iż spłata zobowiązania przez osobę wskazaną w wyroku Sądu Rejonowego w Tychach sygn. VI GC 119/13/2 zwalnia oskarżoną z obowiązku zapłaty do wysokości kwoty uiszczonej,
- M. S. (2) i B. S. (1) jako wierzycieli solidarnych kwoty 186.327,36 zł, z tym zastrzeżeniem, iż spłata zobowiązania przez osobę wskazaną w nakazie zapłaty Sądu Okręgowego w Częstochowie sygn. I Nc 131/12 zwalnia oskarżoną z obowiązku zapłaty do wysokości kwoty uiszczonej,
- I. P. kwoty 48.486,60 zł, z tym zastrzeżeniem, iż spłata zobowiązania przez osobę wskazaną w wyroku Sądu Rejonowego w Kaliszu sygn. V GC 1344/12 zwalnia oskarżoną z obowiązku zapłaty do wysokości kwoty uiszczonej,
- (...) Spółka z o.o. kwoty 25.223,00 zł, z tym zastrzeżeniem, iż spłata zobowiązania przez osobę wskazaną w nakazie zapłaty Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie sygn. V GNc 66/13 zwalnia oskarżoną z obowiązku zapłaty do wysokości kwoty uiszczonej,
- E. S. kwoty 150.531,35 zł, z tym zastrzeżeniem, iż spłata zobowiązania przez osobę wskazaną w wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej sygn. I C 80/13 zwalnia oskarżoną z obowiązku zapłaty do wysokości kwoty uiszczonej,
- K. S. (1) i L. S. jako wierzycieli solidarnych kwoty 19.927,68 zł, z tym zastrzeżeniem, iż spłata zobowiązania przez osobę wskazaną w nakazie zapłaty Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej sygn. VI GNc 2166/13 zwalnia oskarżoną z obowiązku zapłaty do wysokości kwoty uiszczonej;

12. na mocy art. 624 § 1 k.p.k. i art. 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonych D. J. (1) i I. B. na rzecz Skarbu Państwa częściowo koszty sądowe w ten sposób, iż wydatki do kwoty po 3.000 zł i opłaty w kwocie po 400 zł.

Od powołanego wyroku apelacje wnieśli obrońcy oskarżonych oraz prokurator.

Obrońca oskarżonej D. J. (1) zaskarżył powyższy wyrok w całości na jej korzyść, na zasadzie art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. zarzucając mu:

1. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7 kpk i art. 410 k.p.k. poprzez zaniechanie dokonania prawidłowej i kompleksowej oceny dowodów relewantnych z punktu widzenia odpowiedzialności oskarżonej za zarzucane jej aktem oskarżenia przestępstwa z art. 300 § 1, 2 i 3 k.k. oraz art. 302 § 1 k.k., o czym świadczy z jednej strony całkowity brak przedstawienia w pisemnych motywach wyroku rozważań dotyczących fundamentalnych dla rozstrzygnięcia okoliczności (m.in. co do znamion strony przedmiotowej i podmiotowej zarzucanych czynów), co stanowi jednocześnie naruszenie art. 424 § 1 i 2 k.p.k., z drugiej zaś bezrefleksyjne powielenie za aktem oskarżenia błędów co do kwalifikacji prawnej przyjętej dla opisanych zdarzeń historycznych (m.in. wykluczające się przyjęcie, że oskarżona działała celem udaremnienia zaspokojenia wierzyciela, a jednocześnie jednego z nich częściowo zaspokoila), które to

naruszenia miały wpływ na treść orzeczenia, doprowadzając do skazania oskarżonej bez poszanowania elementarnych standardów postępowania, w szczególności prawa do obrony oskarżonej;

2. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k., poprzez dokonanie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego – relewantnego z perspektywy postawionych oskarżonej zarzutów popełnienia przestępstw oszustwa – w sposób dowolny, tj. pomijający zasady logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, a wyrażający się w uznaniu za niewiarygodne wyjaśnień oskarżonej D. J. (1) i oskarżonej I. B., a także w niedokonaniu żadnej dystynkcji pomiędzy złożonymi przez kontrahentów spółki (...) zeznaniami, podczas gdy treść tych dowodów była różna, w zależności od stopnia zaspokojenia przez spółkę ich należności, co w konsekwencji doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mającego wpływ na jego treść, a polegającego na uznaniu, iż elementy przedmiotowe oszustwa, a w szczególności doprowadzenie pokrzywdzonych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, mieściło się w świadomości oskarżonej D. J. (1), a przede wszystkim objęte było jej wolą;

zaś ostrożności procesowej, na wypadek nieuwzględnienia przez Sąd Odwoławczy podniesionych powyżej zarzutów, zarzucając:

3. obrazę prawa materialnego, tj. art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 k.k., w wyniku uznania, iż zachowanie oskarżonej opisane w pkt III aktu oskarżenia, realizuje znamiona przestępstwa oszustwa w stosunku do mienia znacznej wartości, podczas gdy – tak z opisu czynu, jak i ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Okręgowy, wynika, iż szkoda wyrządzona przywołanym przestępstwem to kwota 108.507,33 zł, która to suma pieniężna nie jest – zgodnie z treścią art. 115 § 5 k.k. – mieniem znacznej wartości;

4. obrazę prawa materialnego, tj. art. 4 § 1 k.k., poprzez zupełne zignorowanie okoliczności, iż w czasie orzekania przez Sąd Okręgowy obowiązywała ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, co rodziło obowiązek po stronie tego ostatniego rozważenia względności stanów prawnych z perspektywy interesów oskarżonej, a czego zaniechano,

5. rażąco niewspółmierność orzeczonych wobec oskarżonej D. J. (1) – w punktach 1, 2, 3 i 4 wyroku – kar pozbawienia wolności, a także kar łącznych pozbawienia wolności, wyrażającą się, z jednej strony w dostosowaniu ich wymiaru do błędnie ustalonego, tj. zawyżonego, stopnia społecznej szkodliwości przypisanych oskarżonej D. J. (1) przestępstw, z drugiej zaś w pełnym zdeprecjonowaniu dotychczasowej niekaralności oskarżonej, co skutkowało niedostosowaniem wymiaru sankcji do potrzeb indywidualno-prewencyjnych, a w zakresie kary łącznej – oparciu jej wymiaru o zasadę asperacji, podczas gdy ze względu na bliski związek podmiotowo-przedmiotowy w postaci tożsamości naruszonych dóbr prawnych, a także krótkich odstępów czasu pomiędzy popełnionymi czynami, właściwym było zastosowanie zasady absorpcji.

Wskazując na powyższe zarzuty, obrońca oskarżonej D. J. (1) wniósł o:

1. uchylenie pkt 3 i 4 zaskarżonego wyroku i przekazanie – w tym zakresie – sprawy Sądowi I instancji do ponownego jej rozpoznania oraz zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt 1 i 2 poprzez uniewinnienie oskarżonej D. J. (1) od zarzucanych jej czynów,

ewentualnie

2. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji celem ponownego jej rozpoznania,

z ostrożności procesowej zaś:

3. o znaczne złagodzenie orzeczonych wobec oskarżonej D. J. (1) – w pkt 1, 2, 3 i 4 wyroku – kar pozbawienia wolności i orzeczenie kary łącznej w wymiarze do 2 lat pozbawienia wolności z jednoczesnym warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 lat.

Z kolei obrońca oskarżonej I. B. zaskarżył wyrok w całości, na jej korzyść, zarzucając mu:

I. naruszenie art. 7 k.p.k., mające istotny wpływ na wynik sprawy poprzez niewłaściwą ocenę dowodów z zeznań świadków i bezpodstawne uznanie, jakoby oskarżona wprowadzała kontrahentów w błąd co do możliwości uzyskania zapłaty za dostarczony żywiec, podając się za osobę decyzyjną w spółce oraz obiecując zapłatę, której nie miała zamiaru zrealizować;

II. błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na bezpodstawnym uznaniu, jakoby oskarżona wprowadzała kontrahentów w błąd co do możliwości uzyskania zapłaty za dostarczony żywiec, podając się za osobę decyzyjną w spółce oraz obiecując zapłatę, której nie miała zamiaru zrealizować;

III. naruszenie art. 286 § 1 k.k. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na:

- nieuzasadnionym uznaniu, że fakt, że spółka wykazywała istotne straty i zalegała swoim kontrahentom z zapłatą należności przesądza o zamiarze oszustwa po stronie oskarżonej,
- nieuzasadnionym przypisaniu oskarżonej odpowiedzialności za nieujawnienie kontrahentom sytuacji finansowej spółki, podczas gdy odpowiedzialność tę można przypisać tylko osobie, na której ciążył prawny, szczególnie obowiązek takiego działania,
- nieprawidłowej interpretacji znamienia „wprowadzenia w błąd” poprzez nieuzasadnione pominięcie faktu, iż kontrahenci mieli świadomość, że spółka (...) jest prowadzona przez osoby, do których nie mieli zaufania,
- nieuzasadnionym utożsamieniu lekkomyślności oskarżonej w prowadzeniu działalności gospodarczej z zamiarem bezpośrednim oszustwa;

IV. naruszenie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 2, 3 i 5 k.p.k. oraz art. 193 § 1 k.p.k., mające istotny wpływ na wynik sprawy poprzez:

- stwierdzenie braku załamania na rynku drobiarskim w 2012 r. w oparciu o opinię biegłej, która przyznała, że nie jest ekspertem w tym zakresie,
- bezpodstawne oddalenie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonej o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu ekonomii rolnictwa na okoliczność ustalenia, jak sytuacja na rynku drobiarskim w 2012 roku mogła wpłynąć na sytuację firmy (...),
- bezpodstawne pominięcie i brak ustosunkowania się do dowodu z artykułu pt. „Rynek drobiu w 2012 roku cz. I”, sporządzonego przez Instytut (...), (...);

V. rażąco niewspółmierność kary i naruszenie art. 53 § 1 k.k. poprzez nieuzasadnione wymierzenie oskarżonej kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania oraz nieuwzględnienie następujących okoliczności wpływających na wymiar kary:

- pozytywnej prognozy kryminologicznej,
- faktu wykazania się lekkomyślnością przez kontrahentów spółki (...),
- braku wykazania, aby działanie oskarżonej doprowadziło do niewypłacalności części pokrzywdzonych,
- braku wykazania nagminności przestępstw oszustwa.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca oskarżonej I. B. wniósł o:

I. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonej od zarzucanych jej czynów;

II. ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie rozstrzygnięcia o karze poprzez orzeczenie wobec oskarżonej kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania;

III. ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wreszcie prokurator zaskarżył powyższy wyrok w części co do kary na niekorzyść oskarżonych D. J. (1) i I. B. oraz na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. i art. 438 pkt 1 i 4 k.p.k. orzeczeniu temu zarzucił

- obrazę przepisów prawa materialnego, w postaci przepisu art. 300 § 1 k.k. poprzez błędne jego zastosowanie i skazanie D. J. (1) za przestępstwo z tego artykułu w sytuacji, gdy zarzut XXXII aktu oskarżenia dotyczył popełnienia przez nią przestępstwa z art. 302 § 1 k.k.,
- rażąco niewspółmierność wymierzonych oskarżonym kar łącznych w wymiarze 3 lat co do I. B. i 4 lat co do D. J. (1) w stosunku do wysokiego stopnia winy i społecznej szkodliwości popełnionych przez nie przestępstw, rozmiarów wyrządzonej przez nie szkody sięgającej kwoty około 3,5 mln zł, sposobu i okoliczności popełnienia przestępstw i celów kary w zakresie jej indywidualnego i generalnego oddziaływania.

Podnosząc te zarzuty, prokurator wniósł o

- zmianę pkt 4 wyroku poprzez uznanie oskarżonej D. J. (1) za winną popełnienia czynu zarzucanego jej w pkt XXXII części wstępnej wyroku, wyczerpującego znamiona występkę z art. 302 § 1 k.k. i za to na mocy tego przepisu skazanie jej na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,
- wymierzenie D. J. (1) kary łącznej 6 lat pozbawienia wolności, a I. B. kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności, przy utrzymaniu w mocy wyroku w pozostałej części co do kary.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacje obrońców oskarżonych były zasadne tylko w ograniczonym zakresie, doprowadzając do częściowej zmiany zaskarżonego wyroku na korzyść oskarżonych. Środek odwoławczy wniesiony przez prokuratora trafnie wskazywał na wadliwość przyjętej przez Sąd I instancji kwalifikacji prawnej, a w pozostałym zakresie zawarte w nim zarzuty nie zasługiwały na uwzględnienie.

Odnosząc się na wstępie zbiorczo i zarazem generalnie do apelacji obrońców oskarżonych, które wszak w znacznej mierze dotyczyły podobnych zagadnień, stwierdzić należy, że podniesione w nich zarzuty naruszenia art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 2, 3 i 5 k.p.k. oraz art. 193 § 1 k.p.k., a także rzekomo wynikający z tego zarzut błędu w ustaleniach faktycznych były chybione. Sąd I instancji bowiem w sposób prawidłowy zgromadził istotne dla rozstrzygnięcia dowody, w szczególności nie naruszając treści art. 167, 170 i 410 k.p.k., zgromadzony materiał dowodowy poddał ocenie w sposób co do zasady logiczny i zgodny z zasadami doświadczenia życiowego, a tym samym pozostający pod ochroną art. 7 k.p.k., zaś dokonane w efekcie ustalenia faktyczne zasługiwały generalnie na aprobatę Sądu Apelacyjnego. Dotyczyło to zwłaszcza ustaleń w zakresie oszustw przypisanych oskarżonym, których tylko w nielicznych przypadkach, szerzej niż omówionych, Sąd odwoławczy nie zaakceptował. Należy również zwrócić uwagę, że ocena dowodów oraz ustalenia faktyczne w zakresie czynów zarzucanych oskarżonej D. J. (1) w punktach XXXI i XXXII aktu oskarżenia, przedstawione w niezwykle zwięzłym w tym zakresie uzasadnieniu, generalnie nie były kwestionowane – kontestacji podlegało niewyjaśnienie podstawy prawnej wyroku.

Nie budziło wątpliwości Sądu odwoławczego, że braki oraz błędy zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, o których szerzej niż, wbrew twierdzeniom obrońcy oskarżonej D. J. (1)

były możliwe do skorygowania. Pamiętać bowiem należy, że ze swej natury, uzasadnienie wyroku, niezależnie od wad, będących skutkiem naruszenia art. 424 § 1 i 2 k.p.k., nie może mieć wpływu na treść orzeczenia, po wydaniu którego jest sporządzane. Już z tego powodu, jego wadliwości nie powinny być powodem uchylecia wyroku. Pogląd ten nabrał szczególnego znaczenia w stanie prawnym obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. Odtąd, wobec jednoznacznego brzmienia art. 455a k.p.k., jasnym jest, że nie można uchylić wyroku z tego powodu, że jego uzasadnienie nie spełnia wymogów określonych w art. 424 k.p.k.

Koncepcję zaprezentowaną w apelacji obrońcy oskarżonej D. J. (1), wiążącą niejako automatycznie poważne braki uzasadnienia wyroku z naruszeniem innych przepisów proceduralnych, trudno zaakceptować. Skarżący z odwołaniem się do konkretnego judykatu (wyrok SA w Warszawie z 28 listopada 2017 r., II AKa 314/17) podniósł, że braki uzasadnienia wyroku mogą oznaczać i z reguły oznaczają, że do jego wydania doszło z istotną obrazą art. 410 k.p.k., mającą wpływ na jego treść; jeśli bowiem w treści pisemnych motywów wyroku nie zostały przedstawione rozważania dotyczące istotnych, czy wręcz fundamentalnych dla rozstrzygnięcia okoliczności, to oznacza, że te okoliczności nie były przedmiotem analizy sądu przed wydaniem wyroku, a zatem zostały przez sąd pominięte. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, brak podstaw do uniwersalnego formułowania tak kategorycznego wniosku. Pominięcie w uzasadnieniu wyroku rozważań faktycznych lub prawnych oznacza jedynie, że Sąd nie przedstawił ich w formie pisemnej. Z takiego zaniechania nie można logicznie wywodzić, iż rozważania te w ogóle nie były objęte procesem myślowym poprzedzającym wydanie orzeczenia. Oczywiście, brak analizowanych rozważań osłabia argumentację przemawiającą za trafnością wydanego wyroku, ale choć to ułatwia podważenie jego zasadności stronie niezadowolonej z rozstrzygnięcia oraz utrudnia kontrolę odwoławczą, tej ostatniej nie uniemożliwia. Pamiętać bowiem należy, że poza wyjątkiem z art. 425 § 2 zd. 3 k.p.k., Sąd II instancji orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie lub uchyleniu zaskarżonego orzeczenia, a nie jego pisemnych motywów. W krańcowych przypadkach, mimo wadliwości uzasadnienia, przy równoczesnej trafności zaskarżonego orzeczenia, to ostatnie zostanie utrzymane w mocy.

Przeciwko koncepcji obrońcy oskarżonej D. J. (1) przemawiają także wyrażane w ostatnim czasie w orzecznictwie poglądy, które Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie podziela. Trafnie bowiem zauważa się, że kontrola instancyjna nie polega wyłącznie na analizie uzasadnienia wyroku, ale na analizie czynności procesowych dokonywanych przez sąd i treści przeprowadzonych dowodów w kontekście stawianych orzeczeniu zarzutów. Środek odwoławczy w konsekwencji nie powinien wyłącznie ograniczać się do krytyki sporządzonego uzasadnienia wyroku, ale dla wykazania uchybień w rozstrzygnięciu sądu powinien odwoływać się do zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i konkretnych czynności sądu w przebiegu rozprawy głównej. Analiza podniesionych w tym zakresie zarzutów dotyczyć zatem powinna nie prawidłowości konstrukcji uzasadnienia wyroku i ułomności w tym kontekście wykazywanych, ale tego, czy ustalenia sądu oparte zostały na ujawnionych dowodach i czy przy tych ustaleniach uwzględnione zostały wszystkie okoliczności na korzyść i niekorzyść oskarżonej (wyrok SA w Warszawie z 28 czerwca 2018 r., II AKa 141/15, LEX nr 2502576).

Nie można było zgodzić się z twierdzeniem obrońcy oskarżonej D. J. (1) (str. 11 apelacji), że brak w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku określonych rozważań, w szczególności o charakterze prawnym, naruszał prawa do obrony wymienionej. Oskarżona wszak wiedziała, o co została oskarżona i za co skazana, a w procesie prowadzonym przeciwko niej reprezentował ją obrońca. Nie sposób uznać, aby wadliwości uzasadnienia wyroku naruszały prawo do obrony oskarżonej w kontekście zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego (art. 176 ust. 1 Konstytucji). W judykaturze (wyrok SN z 15 listopada 2017 r., IV KS 5/17, OSP 2018/7-8/74, LEX nr 2410631) podkreśla się bowiem, że zasada ta wymaga zapewnienia przez ustawodawcę: 1) dostępu do drugiej instancji (przyznanie stronom środków zaskarżenia); 2) powierzenia rozpoznania sprawy drugiej instancji sądowi wyższego szczebla. Do jej zachowania nie jest więc wymagane sporządzenie uzasadnienia wyroku w sposób odpowiadającym wymaganiom stawianym przez przepisy proceduralne.

Z regulacją zawartą w art. 455a k.p.k. związane jest aktualne (tj. od dnia 1 lipca 2015 r.) brzmienie art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. Wynika z niego, że Sąd odwoławczy może uchylić orzeczenie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania wyłącznie w przypadkach: stwierdzenia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, niemożności zmiany wyroku z powodu reguły ne peius, konieczności przeprowadzenia przewodu sądowego w całości. Stąd, logicznym jawi się wniosek, że przyczyną wydania wyroku kasatoryjnego nie mogą być braki materiału dowodowego, a także braki argumentacji zawartej w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji (wyrok SN z 21 listopada 2017 r., III KS 10/17, Prok.i Pr.-wkl. 2018/1/10, KZS 2018/2/25, LEX nr 2408306).

Podkreślenia wymaga, że żadna z okoliczności uprawniających do uchylenia wyroku, wskazanych w art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k., w niniejszej sprawie nie tylko nie zaistniała, ale i nie sugerował jej nikt ze skarżących. Dlatego też, wydanie orzeczenia kasatoryjnego nie było możliwe.

Przechodząc do szczegółowego odniesienia się do zarzutów stawianych przez skarżących, w pierwszej kolejności zostaną przeanalizowane te z nich, które dotyczyły przestępstw oszustw przypisanych oskarżonym D. J. (1) oraz I. B.. Zważywszy, że w przypadku większości z nich oskarżone działały wspólnie i w porozumieniu, częstokroć zarzuty podnoszone przez obrońcę jednej oskarżonej potencjalnie mogły mieć wpływ na ocenę sytuacji prawnej drugiej z nich. Stąd, zarzuty te Sąd Apelacyjny przeanalizuje w jednym bloku poświęconym wszystkim kwestiom dotyczącym zasadności przypisania oskarżonym czynów z art. 286 § 1 k.k. (w niektórych przypadkach w zw. z art. 294 § 1 k.k.).

Skarżący w istocie nie kwestionowali istnienia, wysokości i dat powstania długów ciężących na spółce (...), w szczególności wobec pokrzywdzonych firm, ale podważali wyczerpanie przez oskarżone znamion strony podmiotowej przestępstwa oszustwa. Sąd Apelacyjny nie podzielił tych zarzutów. Precyzyjne odniesienie się do nich wymaga zaprezentowania szerszych wywodów, gdyż odesłanie do pisemnych wywodów zaskarżonego wyroku, wobec ich zwięzłości w tym zakresie, byłoby niewystarczające.

Na wstępie należy podkreślić, że wbrew twierdzeniom obrońcy oskarżonej D. J. (1) (str. 14-15 oraz 16 apelacji) Sąd Okręgowy nie pominął tego, iż wymieniona oskarżona od wielu lat zajmowała się ubojem drobiu, prowadząc działalność gospodarczą w tym samym miejscu i nierzadko współpracując często z tymi samymi dostawcami, ani nie ustalił, że oskarżonej tej już w momencie zawiazania nowej spółki towarzyszył czysto „oszukańczy” zamiar. Sąd I instancji ze zmian form prawnych prowadzenia ubojni drobiu w Z. wysnuł wnioski niekorzystne dla oskarżonej D. J. (1), a nadto trafnie powiązał ustalenia faktyczne dotyczące założenia przez oskarżoną nowej spółki i kontynuowania przez nią działalności gospodarczej pomimo problemów finansowych z wykazaniem bezpośredniego, kierunkowego zamiaru oskarżonej w stosunku do poszczególnych transakcji dokonanych przez spółkę.

Zauważyć bowiem należy, że spółka (...) powstała na bardzo kruchych podstawach gospodarczych. Prawie od początku istnienia była obciążona bardzo wysokimi zobowiązaniami, w tym takimi, których sama nie zaciągnęła. Dla pełnego zobrazowania sytuacji przypomnieć wypada, że ubojnię drobiu w Z. przed spółką (...) prowadziła córka oskarżonej D. J. (1)– W. H.. Wedle zeznań A. M. (3) utrata płynności finansowej (...) nastąpiła w październiku/listopadzie 2011 roku (k. 552v, 553) i wtedy podjęto decyzję o utworzeniu spółki (...), gdzie świadek przeszła jako główna księgowa (k. 553). Następnie spółka (...) przystąpiła do długu (...), ale tylko w zakresie kredytów zaciągniętych w Beskidzkim Banku Spółdzielczym i w stosunku do oskarżonej I. B., a nie wobec innych kontrahentów (k. 553, 553v). Zeznania te znajdowały potwierdzenie w dokumentach dołączonych do wniosku o ogłoszenie upadłości. Spis wierzytelności z dnia 15.01.2013 r. wskazywał, że zobowiązania (...) z tytułu przystąpienia do długu (...). H. z umów kredytowych w Beskidzkim Banku Spółdzielczym wynosiły 5.397.033,68 zł z datą wymagalności na dzień 19.12.2012 r. oraz 1.668.765,02 zł z datą wymagalności w dniu 18.11.2016 r. (k. 1714). Z kolei, z

informacji zawartej w punkcie 4 oświadczenia o splatach wierzytelności z ostatnich 6 miesięcy wynikało, że z tytułu opisanych wyżej umów z dnia 20.06.2012 r. o przystąpieniu do długu spłacono w owym czasie kwotę 528.057,18 zł (k. 1133).

Logicznie rozumując, zaciągnięcie tego typu zobowiązań wynikało ze ścisłych powiązań personalnych między zarządzającymi ubojnią drobiu w Z. w różnych okresach czasu, które to splatały się w osobie oskarżonej D. J. (1). Jak bowiem wynikało z konsekwentnych i spójnych ze sobą zeznań kierownika produkcji w ubojni w Z. – D. G. (k. 555v) oraz członka Grupy (...) (k. 2391v-2392), wszystkimi firmami działającymi kolejno na terenie owej ubojni kierowała oskarżona D. J. (1), a pozostałe osoby wykonywały jej polecenia.

Ta okoliczność, a nie względy ekonomiczne, w znacznej mierze tłumaczyła ruchy gospodarcze podejmowane przez (...) sp. z o.o. Przypomnieć bowiem należy, że ubojnia drobiu w Z. wraz z urządzeniami została przez (...) sp. z o.o. w dniu 29.02.2012 r. wydzierżawiona od W. H. z obowiązkiem opłacania miesięcznego czynszu w kwocie 180.000 zł + VAT, który był uiszczany również wtedy, gdy rozpoczęły się zastoje w płatnościach wobec kontrahentów. Z kolei zeznania świadka D. S. (k. 2391v-2392, 3353v) wskazywały, że ponieważ Grupa (...) z tytułu sprzedaży kurczaków posiadała wierzytelności wobec (...), obawiając się, aby jej majątku nie zajął komornik, porozumiał się on z K. J. i oskarżoną D. J. (1), aby majątek (...) zbyć do Grupy (...) bezgotówkowo w oparciu o kompensatę należności (umowa na kwotę 632.489,99 zł z k. 2393), a ci zbyli go (...) (umowa z k. 2399), z zastrzeżeniem, że do momentu zapłaty miał on stanowić własność Grupy (...) (k. 2391v). W efekcie tych zabiegów, od początku istnienia spółki majątek (...) nie był tak znaczny jak mogli sądzić jego kontrahenci, a ostatecznie nie wystarczył na zaspokojenie ich wierzytelności, nawet w drodze egzekucji.

Sytuacja majątkowa spółki (...) pogarszała się z biegiem miesięcy, osiągając poziom, gdy nie miała możliwości płatniczych wywiązywania się z zaciąganych zobowiązań, najpierw w wynikających z umów terminach, a potem – niezależnie od nich. Kluczowe dla przypisania oszustw było ustalenie owego czasu i świadomości oskarżonych w tym zakresie.

W tym kontekście zauważyć należy, że obrońca oskarżonej D. J. (1), cytując w swej apelacji (str. 19) fragment uzasadnienia zaskarżonego wyroku: „we wrześniu i październiku było już jasne, że zapłata nie nastąpi w ogóle”, pominął, iż Sąd Okręgowy w poprzednim zdaniu wskazał, że oskarżona D. J. (1) „co najmniej od sierpnia 2012 r. miała pełną świadomość, że spółka nie jest w stanie terminowo płacić. Pomimo to zawierała kolejne umowy” (str. 24). Takie stanowisko Sądu I instancji było w pełni kompatybilne z przyjętymi przezeń ustaleniami (wprowadzenia w błąd co do możliwości płatniczych spółki) w zakresie oszustw z punktów III-XXX oraz XXXIV-LIV części aktu oskarżenia, skoro zostały one popełnione w okresie od sierpnia do 2012 roku do stycznia 2013 roku. Zarazem jednak, powstała wątpliwość co do czynów zarzucanych oskarżonej D. J. (1) w punktach I i II aktu oskarżenia, których popełnienie, mimo dat wcześniejszych, Sąd Okręgowy również jej przypisał.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, całokształt uzasadnienia zaskarżonego wyroku wskazuje, że Sąd Okręgowy miał na uwadze materiał dowodowy przemawiający za przypisaniem oskarżonym wspólnie i w porozumieniu przestępstwa oszustwa z punktu II aktu oskarżenia, popełnionego dnia 26 lipca 2012 r. na szkodę A. S.. Wszak, Sąd I instancji nie tylko w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku wskazał: „mając powyższe na względzie, Sąd uznał (...) za winne (...) oszustw (...) popełnionych na szkodę A. S.” (str. 24), ale nadto „w pełni dał wiarę wnioskowi opinii biegłej D. B.” (str. 21), cytując również za nią, iż „problemy z wypłacalnością spółki pojawiły się praktycznie od samego początku działania (...), gdyż pierwsze przeterminowane faktury pochodziły z marca 2012 r.”.

Uzupełniając te skromne wywody, Sąd Apelacyjny zauważa, że ze wspomnianej opinii biegłej wynikało, iż do lipca 2012 roku (...) sp. z o.o. spłacała zobowiązania wobec W.H. (sam czynsz terminowo lub z kilkudniowym opóźnieniem), ale już wtedy nie spłacała innych zobowiązań (k. 1364). Ponadto, co najmniej w czerwcu 2012 roku spółka zaczęła wykazywać zaległości w stałych płatnościach, tj. za media oraz z tytułu podatków. Pierwsze zaległości (...) sp. z o.o. za prąd wobec (...) S.A. pochodziły właśnie z tego miesiąca, skoro faktury z terminem płatności dnia 20.06.2012 r. zostały zapłacone dopiero 23.07.2012 r. (k. 2573). Spółka wykazywała też zaległości w podatku dochodowym za miesiące 01-05/2012 r. (pismo Naczelnika US w C. z k. 728) oraz posiadała zaległości w podatku VAT za okres od kwietnia do października 2012 r. (k. 2319). Zdaniem Sądu Apelacyjnego, tak zobrazowane zaległości w płatnościach stałych, wsparte opinią biegłej, pozwalały na jednoznaczne ustalenie, że (...) sp. z o.o. co najmniej od lipca 2012 roku nie miała możliwości płatniczych wywiązania się z zaciąganych zobowiązań na zasadach i w terminach w nich określonych.

W obliczu powyższego, Sąd Apelacyjny przyjął, że brak dowodów na popełnienie przez oskarżoną D. J. (1) czynu zarzucanego jej w punkcie I aktu oskarżenia. Miał on bowiem być popełniony dnia 25 kwietnia 2012 r., czyli w okresie, gdy nie zgromadzono dowodów wskazujących na to, aby (...) sp. z o.o. nie miała możliwości płatniczych wywiązania się z zobowiązań, a w szczególności z zaciągniętego wobec Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. z/s w U. reprezentowanego przez prokurenta M. S. (1) podczas zawierania umowy nr (...) na wykonanie robót instalacyjno-montażowych związanych z instalacją podczyszczalni ścieków technologicznych w ubojni w Z.. Skoro tej okoliczności nie sposób wykazać, to nie można również udowodnić, aby oskarżona D. J. (1) już wówczas nie miała zamiaru zapłaty kwoty 117.895,90 zł po wykonaniu objętych powyższą umową prac.

Sąd Apelacyjny miał na uwadze, że odbiór objętej opisaną umową podczyszczalni odbył się w dniu 9 sierpnia 2012 r., gdy to nie uregulowano pozostałej, zasadniczej części, należności (k. 230v). Teoretycznie więc – na etapie formułowania zarzutów i kierowania aktu oskarżenia – można byłoby rozważać dopuszczenie się przez oskarżoną D. J. (1) na zasadzie art. 12 k.k. kilku zachowań rozciągniętych w czasie od 25 kwietnia 2012 r. do 9 sierpnia 2012 r. Jednak, na etapie postępowania apelacyjnego było to wykluczone z uwagi na brak w tym zakresie apelacji prokuratora wniesionej na niekorzyść oskarżonej.

Na marginesie warto zauważyć, że oskarżyciel publiczny w najmniejszym stopniu nie wykazał, dlaczego akurat niezrealizowane przez (...) sp. z o.o. zobowiązanie wobec Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. z/s w U. miało być potraktowane jako oszustwo, skoro analizowana umowa nie miała żadnego związku z kontraktami dotyczącymi dostaw drobiu, których to przecież – wedle przyjętego mechanizmu działania oskarżonych – dotyczył akt oskarżenia.

Z powyższych względów, w punkcie I.1 wyroku Sąd Apelacyjny uniewinnił oskarżoną D. J. (1) od czynu opisanego w punkcie I części wstępnej zaskarżonego wyroku.

Zdaniem Sądu odwoławczego, nie było podstaw do przyjęcia, iż przyczyną niepłacenia przez (...) sp. z o.o. dostawcom drobiu była zła sytuacja na rynku drobiarskim, co czyniło bezzasadnym zarzut z punktu IV apelacji obrońcy oskarżonej I. B..

Dowody zgromadzone w toku postępowania nie wskazywały, ani choćby nie uprawdopodobniały, aby w 2012 roku doszło do kryzysu na rynku drobiarskim i to w skali, która miałaby znaczenie dla nierealizacji przez (...) sp. z o.o. zobowiązań wobec dostawców drobiu. Żaden z wielu pokrzywdzonych hodowców drobiu z terenu Polski nie wskazywał, aby do takiego kryzysu wówczas doszło. Przeciwnie, pokrzywdzony J.J., zajmujący się produkcją i dystrybucją mięsa i przetworów mięsnych, zeznał, że w 2012 roku nie było załamania na rynku, było cały czas podobnie (k. 3242v), a pokrzywdzona M. S. (3), prowadząca hodowlę drobiu, podała, iż wtedy była stabilna cena i nic nie wskazywało na załamanie rynku (k. 3310v). Wreszcie, przytoczone i przeanalizowane przez biegłą w opinii dane Instytutu (...) – Państwowego Instytutu (...) (k. 1372-1373) wskazywały, że w 2012 roku nie nastąpiła dekonjunktura na skup kurcząt. Konkluzji tej nie zmieniały dane zawarte w artykule przedłożonym przez obrońcę oskarżonej I. B. pt. „Rynek drobiu w 2012 roku cz. I” (k. 3501-3503). Zauważyć należy, że artykuł ten nie zawierał żadnych rewolucyjnych tez, a napisano go w oparciu o dane tegoż Instytutu, na który powoływała się biegła. Akcentowana przez obrońcę oskarżonej I. B. w apelacji okoliczność, że „rok 2012 nie był łatwy dla branży drobiarskiej z uwagi

na dużą zmienność uwarunkowań rynkowych” (k. 3501), bynajmniej nie wskazuje na wystąpienie wówczas na tym rynku kryzysu. We wspomnianym opracowaniu powołano się na dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wedle których w grudniu 2012 roku średnie ceny sprzedaży kurczaków były o 0,4% niższe niż w grudniu 2011 roku (k. 3503). Logicznie rozumując, nie sposób uznać tego typu spadków i wahań za usprawiedliwiające masowe niepłacenie przez (...) sp. z o.o. dostawcom drobiu. Dlatego też, zdaniem Sądu odwoławczego, Sąd Okręgowy słusznie podniósł, że „każdy przedsiębiorca prowadzący działalność w dowolnym sektorze gospodarki musi zakładać możliwość zmian koniunktury, oceniać ryzyko kursowe”.

Sąd Apelacyjny zauważa też, że choć biegła sądowa D. B. bezspornie nie była ekspertem od rynku drobiarskiego, to przecież dysponowała wiedzą specjalną z zakresu księgowości, co w zestawieniu z zeznaniami pracowników (...) sp. z o.o. pozwoliło Sądowi I instancji na ustalenie, iż w okresie objętym zarzutami aktu oskarżenia kwoty uzyskiwane przez spółkę ze sprzedaży wyrobów przekraczały wartość kosztów ponoszonych na zakup kurcząt, tj. pozwalały na uzyskiwanie marży.

Mając na uwadze te argumenty, za trafną należało uznać decyzję procesową Sądu I instancji, który oddalił wniosek obrońcy oskarżonej I. B. o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu ekonomii rolnictwa na okoliczność ustalenia, jak sytuacja na rynku drobiarskim w 2012 roku mogła wpłynąć na sytuację firmy (...) (k. 3526).

Zatem, brak faktycznej możliwości wywiązania się w okresie objętym zarzutami z zaciągniętych zobowiązań (z wyjątkiem tego z punktu I akt oskarżenia) nie był spowodowany okolicznościami niezależnymi od oskarżonych. Mimo tego, (...) sp. z o.o. systematycznie nabywała od licznych dostawców drób z odroczonymi terminami płatności.

W tym kontekście Sąd Apelacyjny zaznacza, że podziela przytoczony w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i utrwalony w orzecznictwie pogląd, iż działanie polegające na złożeniu zamówienia z odroczonym terminem płatności, np. określonym w wystawionej fakturze, przy istnieniu już w momencie złożenia tego zamówienia lub otrzymania towaru zamiaru niedotrzymania umówionego terminu zapłaty poprzez odłożenie go na czas bliżej nieokreślony bądź też uzależniony od powodzenia przyszłych transakcji (inwestycji) jest wprowadzeniem w błąd w rozumieniu art. 286 § 1 k.k. Analogicznie ocenić należy sytuację zatajenia przed kontrahentem istotnych danych dotyczących sytuacji majątkowej działającego lub podmiotu, w imieniu którego występuje w tym zakresie, który warunkuje możliwość wywiązania się przez działającego z przyjętego na siebie zobowiązania płatności w określonym przez strony terminie (wyrok SA w Katowicach z 28 lutego 1995 r. II AKr 2/95, Prok i Pr. 1995/9/22; wyrok SA w Gdańsku z 24 listopada 1993 r. II AKr 324/93, OSP 1995/4/79; wyrok SA w Katowicach z 7 grudnia 2000 r. II AKa 96/06, Przegl. Orz. SA w Katowicach 2000/12/24; wyrok SA w Lublinie z 5 czerwca 2003 r., II AKa 122/03, Prok. i Pr.-wkl. 2004/6/14; wyrok SA we Wrocławiu z 5 czerwca 2013 r., II AKa 157/13, KZS 2014/7-8/84, Prok.i Pr.-wkl. 2015/1-2/32, LEX nr 1331174).

W judykaturze podkreśla się, że „można zgodzić się z założeniem, że kontrahent w transakcji dwustronnej nie ma obowiązku ujawniania sytuacji materialnej swojej firmy, niemniej jednak tylko wówczas nie będzie to miało charakteru wprowadzenia w błąd w rozumieniu przepisu art. 286 § 1 k.k., gdy podmiot taki przy zachowaniu reguł kupieckich, którym druga ze stron umowy ma prawo ufać, będzie miał faktyczną możliwość realizacji przyjętego na siebie umownie zobowiązania w dacie jego powstania, bez świadomego powodzenia szkody w majątku wierzyciela. W przeciwnym razie tworzenie fikcji poprzez zatajenie faktycznego standingu firmy jest kreowaniem mylnego wyobrażenia o możliwościach spłaty zadłużenia w umówionym terminie, a nie w ogóle w czasie bliżej nieoznaczonym, prowadzące do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, stanowi przestępstwo oszustwa i jest formą zadłużenia w rozumieniu prawa cywilnego opartego na czynie niedozwolonym” (wyrok SA w Katowicach z 20 kwietnia 2000 r., II AKa 71/00, Lex nr 48344; wyrok SA w Katowicach z 10 kwietnia 2014 r., II AKa 36/14, KZS 2014/6/105, LEX nr 1487106). Zaznacza się też, że zawierający umowę, bez poinformowania o tym drugiej jej strony, nie może uzależniać wywiązania się z niej od powodzenia przyszłych transakcji; tego rodzaju zachowanie stanowi wprowadzenie w błąd w rozumieniu art. 286 § 1 k.k. (wyrok SA w Krakowie z 1 lutego 2012 r., II AKa 239/11, LEX nr 1163821; wyroki SA we Wrocławiu: z 28 marca 2013 r., II AKa 67/13, LEX nr 1313476 oraz z 5 czerwca 2013 r., II AKa 157/13, LEX nr 1331174), a nawet wskazuje, że oskarżonego nie może eskulpować fakt, iż brak zapłaty był do pewnego stopnia spowodowany niepowodzeniem realizowanych przez niego przedsięwzięć gospodarczych z przyczyn w części

od oskarżonego niezależnych, albowiem bez stosownych uzgodnień z drugą stroną umowy (a takie w przypadku wymienionych pokrzywdzonych nie miały miejsca), nie mógł on uzależniać zapłaty od zdarzeń przyszłych i niepewnych (wyrok SA w Katowicach z 10 kwietnia 2014 r., II AKa 36/14, KZS 2014/6/105, LEX nr 1487106).

Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił, że obydwie oskarżone miały świadomość, że z powodu złej sytuacji majątkowej (...) sp. z o.o., nie miała ona możliwości wywiązania się w terminie z opisanych w poszczególnych zarzutach zobowiązań wobec pokrzywdzonych firm drobiarskich. Obydwie oskarżone wiedziały o tym, gdyż decyzje o cenach i terminach płatności podejmowały wspólnie, a zarazem (jak wyjaśniła D. J. (1)) planowały dopiero z zysków ze sprzedaży nabytych od pokrzywdzonych produktów uiścić należne wobec nich płatności.

Ustalona przez Sąd I instancji świadomość oskarżonej D. J. (1) co do stanu finansowego (...) sp. z o.o., w poszczególnych okresach jej funkcjonowania, nie była kwestionowana przez skarżących. Zawierając poszczególne umowy, opisane w punktach II-XXX części wstępnej wyroku, oskarżona D. J. (1) nie ujawniała tego stanu, w istocie celowo zatajając standing firmy, mimo niemożności wywiązania się z zaciąganych zobowiązań w ogóle, a przynajmniej w umówionym terminie. W efekcie, chybnym był zarzut postawiony w punkcie 2 apelacji obrońcy oskarżonej D. J. (1) dokonania wadliwej oceny wyjaśnień oskarżonej, która to – wedle uzasadnienia środka odwoławczego (str. 19) – tylko godziła się na niewywiązanie z przyjętych zobowiązań. Prawidłowo bowiem Sąd Okręgowy przyjął, że oskarżona D. J. (1) (podobnie jak druga z oskarżonych) działała w tym zakresie z zamiarem bezpośrednim kierunkowym.

Wbrew twierdzeniom obrońcy oskarżonej D. J. (1) (str. 16 apelacji) nie sposób przyjmując, aby rozmowy z doradcą restrukturyzacyjnym, spotkania z dostawcami, negocjacje ugód dotyczących spłaty zadłużenia, interpretować na korzyść oskarżonej w ujęciu procesowym. Działania te bowiem bynajmniej nie były korzystne dla pokrzywdzonych. Rozmowy z nimi doprowadziły jedynie do przedstawienia niektórym pokrzywdzonym ugód, na mocy których rozłożenie zaległości aż na 12 rat wiązano ze zobowiązaniem do niewytaczania powództw cywilnych. Zabiegi te służyły więc interesom (...) sp. z o.o., a nie pokrzywdzonych. Z kolei doradca restrukturyzacyjny i „negocjator” B. W. w krytycznym czasie nabył od spółki pojazdy, a przecież zbycie mu ich oskarżona D. J. (1) dopuściła się kolejnego przestępstwa (z art. 300 k.k.) na szkodę pokrzywdzonych.

Odnosząc się do zawartego w uzasadnieniu apelacji (str. 21) zarzutu obrońcy oskarżonej D. J. (1) podważającego prawidłowość dokonania zbiorczej oceny zeznań pokrzywdzonych, zaznaczyć trzeba, że tego typu ocena zawsze niesie ryzyko nadmiernej jej ogólnikowości. W zasadzie nie zdarza się bowiem, aby różne osoby, zwłaszcza uczestniczące w różnych wydarzeniach, zeznawały tożsamo. Obrońca oskarżonej D. J. (1) trafnie zauważył, że wbrew stanowisku Sądu I instancji zeznania wszystkich pokrzywdzonych nie były „bliźniaczo podobne” (str. 19 uzasadnienia wyroku), gdyż nie wszyscy oni twierdzili, iż zostali (celowo) oszukani przez oskarżone. Jednak, stanowisko wyrażone przez Sąd meriti należało interpretować w ten sposób, że zeznania pokrzywdzonych były podobne do siebie w kwestii kluczowej dla przyjętego mechanizmu dokonania przez oskarżone oszustw, tj. zatajenia braku możliwości płatniczych wywiązania się z przyjętych zobowiązań. Bez wątplenia, żadna z reprezentujących pokrzywdzone firmy osób nie zeznała, aby o takim braku była poinformowana, a wręcz zgodnie twierdziły, że mając wiedzę o sytuacji finansowej (...) sp. z o.o., nie sprzedałyby towaru w ogóle, bądź z odroczonym terminem płatności.

Ta ostatnia uwaga dotyczyła również oskarżonej I. B., która doprowadziła do zawarcia większości z umów ujętych w zarzutach.

Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia w zakresie zachowania oskarżonej I. B. w kontaktach z przedstawicielami pokrzywdzonych firm, co przekładało się na jej istotną rolę w mechanizmie wprowadzania ich w błąd i doprowadzania do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, a w efekcie na podjęcie działań wspólnie i w porozumieniu z oskarżoną D. J. (1).

W sprawie nie było podważane, że rozmowy z hodowcami w sprawie zakupu żywca drobiowego, owocujące powstaniem zobowiązań opisanych w punktach XXXIII-LIV, prowadziła oskarżona I. B.. Wynikało to z jej wyjaśnień

(k. 1493v), a także z zeznań pracowników spółki (...): A. M. (3) (k. 553v, 3205, 3205v), D. G. (k. 555v), A. J. (1) (k. 1074v) i I. H. (k. 3352v), jak również świadka B. W. (k. 2840v).

Rola oskarżonej I. B. w uzyskaniu od firm pokrzywdzonych czynami opisanymi w punktach XXXIII-LIV drobiu, za który następnie w całości lub części nie zapłacono, była kluczowa. Oskarżona I. B., jak sama wyjaśniła (k. 1494), przekonywała kontrahentów, że będą mieli zapłacone za dostawy. Co istotniejsze, decydowała też o płatnościach. Wszak oskarżona D. J. (1) wyjaśniła, że choć I. B. nie była pracownikiem firmy, to faktycznie pomagała w jej prowadzeniu, codziennie była w siedzibie w Z., gdzie razem decydowały, po jakiej cenie kupować drób od hodowców i po jakiej sprzedawać go odbiorcom po uboju (k. 1469v). Z kolei księgowa A. M. (3) zeznała, że oskarżona B. wraz z oskarżoną J. decydowała o zapłacie za towar (k. 3205), a pracująca w księgowości (...) sp. z o.o. świadek I. H. podała, iż gdy ktoś dzwonił z pretensjami, konsultowała to z oskarżoną J., a gdy drób był załatwiany przez oskarżoną B., ona też decydowała o płatnościach, ale w porozumieniu z oskarżoną J.. W efekcie, obydwie oskarżone w porozumieniu decydowały, komu zapłacić (k. 3352-3352v).

Sąd I instancji trafnie uznał, że formalne niepełnienie przez oskarżoną I. B. żadnej funkcji w (...) sp. z o.o. bynajmniej nie wykluczało zasadności przypisania jej oszustwa popełnionego wspólnie i w porozumieniu z oskarżoną D. J. (1). Niewątpliwie, oszustwo jest przestępstwem ogólnosprawczym, wobec czego nie jest konieczne posiadanie przez jego sprawcę cechy indywidualnej (np. statusu członka organu uprawnionego do reprezentacji spółki handlowej). Jeśli osoba wprowadzająca w błąd doprowadza drugą stronę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, to może zrealizować znamiona art. 286 k.k. nawet przy braku formalnego umocowania do reprezentacji osoby prawnej (wyrok SA w Katowicach, II AKa 533/17, LEX nr 2490947).

Chybione były zarzuty zawarte w punktach III tiret pierwsze i czwarte apelacji obrońcy oskarżonej I. B.. Bynajmniej bowiem działanie oskarżonej nie nosiło przymiotu lekkomyślności w prowadzeniu działalności gospodarczej, a Sąd Okręgowy wcale nie przyjął, że sam fakt wykazywania przez spółkę istotnych strat i zalegania swoim kontrahentom z zapłatą należności przesądza o zamiarze oszustwa po stronie oskarżonej.

Nieuprawnione w świetle zebranych w sprawie dowodów oraz częściowo ustaleń faktycznych Sądu meriti, były wywody obrońcy oskarżonej I. B., jakoby oskarżona ta nie miała wiedzy o sytuacji finansowej (...) sp. z o.o. Skoro oskarżona I. B. współdecydowała o wysokości i terminach zakupu drobiu żywego oraz jego sprzedaży po dokonaniu uboju, a zarazem wiedziała o wysokości i terminach spłaty kredytów przez (...) sp. z o.o., to tym samym знаła sytuację majątkową spółki na równi z jej prezes – oskarżoną D. J. (1). Nie informując o bardzo złej sytuacji finansowej (...) sp. z o.o. w czasie zawierania umów z pokrzywdzonymi dostawcami drobiu, zatajała ją, tym samym wprowadzając kontrahentów w błąd co do możliwości płatniczych firmy i zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, doprowadzając ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Podkreślenia wymaga, że właśnie takie zachowanie, jako wprowadzenie w błąd pokrzywdzonych firm stanowiące jedno ze znamion oszustwa na ich szkodę, zostało oskarżonej I. B. przypisane w zaskarżonym wyroku. Sąd Okręgowy w przypadku żadnego z dwudziestu dwóch przypisanych oskarżonej I. B. oszustw nie wskazał (choć w niektórych przypadkach mógł to rozważyć), że wprowadzenie w błąd polegało na dodatkowych działaniach, np. podawaniu się za prezesa, dyrektora lub właściciela spółki (...) lub gwarantowaniu spłaty swoich majątkiem. W każdym przypadku oskarżoną I. B. uznano za winną czynu „zarzucanego”, czyli w ujęciu zawartym w akcie oskarżenia, gdzie nie wprowadzono najmniejszych dystynkcji w zakresie postaci wprowadzenia w błąd. Zważywszy na kierunek apelacji, Sąd odwoławczy nie mógł w tym zakresie dokonać żadnych uzupełnień opisu czynów.

Taka konstrukcja opisu czynów sprawiła, że wykraczające poza przypisaną oskarżonej I. B. postać wprowadzenia w błąd ustalenia i dotyczące ich wywody, zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku jawiły się jako zbędne. W efekcie, dotyczące ich zarzuty zawarte w apelacji obrońcy oskarżonej I. B., nie mogły wpłynąć na prawnokarną ocenę przypisanych jej czynów. Zważywszy jednak na wymóg odniesienia się do każdego z podniesionych zarzutów, Sąd odwoławczy niniejszym to czyni.

I tak, wbrew twierdzeniom obrońcy oskarżonej I. B. (częściowe zarzuty I i II, rozwinięte na str. 2-3 apelacji), na trafność ustaleń Sądu meriti co do podawania się przez wymienioną za osobę decyzyjną, wskazywały wyjaśnienia jej samej oraz zeznania szeregu pokrzywdzonych. Nawiązując kontakty z przyszłymi kontrahentami (...) sp. z o.o. oskarżona I. B. przedstawiała się jako: nowy właściciel ubojni (zeznania K. K. z k. 471 i 1793, zeznania M. S. (2) z k. 682v), który zarządza firmą (zeznania K. K. z k. 3430) i jest jej dyrektorem (zeznania K. K. z k. 667v), jako członek zarządu (zeznania R. W. (2) z k. 3435), prezes (zeznania B. S. (2) z k. 613), szefowa (zeznania I. P. z k. 636v, zeznania E. S. z k. 3431v), kierownik zakładu (zeznania A. F. z k. 644v), dyrektor (zeznania E. S. z k. 657v, zeznania W. S. z k. 667v), przedstawiciel (zeznania B. B. z k. 1332v, zeznania P. K. z k. 483v), kierująca całą sprzedażą i zakupem żywca (zeznania A. F. z k. 3239v) oraz odpowiedzialna za zakup surowca (zeznania K. S. (2) z k. 1934). Za zasadnością przyjęcia, że oskarżona I. B. przedstawiała się jako osoba decyzyjna wobec wszystkich pokrzywdzonych, przemawiały te jej wyjaśnienia, w których podała, iż występowała jako pełnomocnik (...) sp. z o.o. i mówiła, że dzwoni w imieniu firmy (k. 1494), bo miała ustne pełnomocnictwo od oskarżonej J. (k. 3175v).

Niejasne były wywody obrońcy oskarżonej I. B. (str. 4 uzasadnienia apelacji), iż z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że powierzenie oskarżonej czynności pozyskiwania kontrahentów było spowodowane tym, iż cieszyła się ona zaufaniem hodowców i była znana w środowisku jako osoba rzetelna i uczciwa. Obrońca nie wskazał bowiem, z którego to fragmentu uzasadnienia taka okoliczność miała wynikać, a w istocie w żadnym jego miejscu Sąd Okręgowy wprost tak nie wskazał. Ponadto, niewątpliwie okoliczność taka nie mogła dotyczyć wszystkich pokrzywdzonych firm, gdyż przedstawiciele części z nich nie znali wcześniej I. B..

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, rzeczywistym powodem wykonywania przez oskarżoną I. B. szeregu czynności w (...) sp. z o.o. były jej ściśle związki gospodarcze z tym podmiotem oraz z W. H.. Ponad poczynioną w tym zakresie uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (str. 1) sygnalizację o wzajemnych poręczeniach, dodać warto, że – jak podała oskarżona I. B. – w 2011 roku wzięła ona kredyt rewolwingowy w Beskidzkim Banku Spółdzielczym w K., a pieniądze z niego przekazała na ubojnię (...), zaś w 2012 roku poręczyła W. H. kredyt obrotowy w kwocie około 5 mln zł i kredyt inwestycyjny w kwocie około 2 mln 150 zł, przy czym obydwie one zostały przejęte do spłaty przez (...) sp. z o.o. (k. 3174-3174v). Motywem tych działań oskarżonej I. B. było zadłużenie wobec niej ze strony W. H. z tytułu dostaw drobiu, które miało przekraczać 1 mln zł (k. 1493v) oraz zabezpieczenie przez wymienioną hipoteką na nieruchomościach w Z. przyszłych należności oskarżonej w kwocie 3 mln zł (k. 3174-3174v). Okoliczności te znajdowały potwierdzenie w wyjaśnieniach oskarżonej D. J. (1) (k. 1470), która podsumowując stwierdziła, że oskarżona I. B. „Krótko mówiąc, pilnowała swoich pieniędzy” (k. 3171). Sąd Apelacyjny zauważa, że tym samym oskarżona I. B. miała oczywisty interes w załatwianiu dostawców drobiu do spółki (...), nawet przez wprowadzanie ich w błąd.

Chybione było powoływanie się w apelacji obrońcy oskarżonej I. B. na wcześniejszą współpracę pokrzywdzonych z firmą (...) sp. z o.o. W realiach niniejszej sprawy o takowej zasadniczo nie sposób było mówić, bowiem firma ta została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego ledwie w dniu 27 stycznia 2012 r.

Sąd Apelacyjny nie podzielił ustalenia Sądu Okręgowego zawartego na str. 1 uzasadnienia zaskarżonego wyroku (dosłownie powtórnego za uzasadnieniem aktu oskarżenia), na które to powoływał się obrońca oskarżonej I. B. (str. 4): „W związku z tym jednak, iż hodowcy wiedzieli, że nowa firma jest powiązana osobami udziałowców z poprzednim przedsiębiorstwem, nie mieli zaufania do osób prowadzących ubojnię”. Niewątpliwie bowiem, taka okoliczność nie dotyczyła wszystkich pokrzywdzonych firm, część z nich w ogóle nie miało wcześniej kontaktu z (...) (np. (...) sp. z o.o. – k. 242v, M.M. – k. 338v, R. W. (1) – k. 471, K. B. – k. 451v). Co jednak istotniejsze, okoliczność, że niektórzy z kontrahentów mieli niekorzystne doświadczenia we wcześniejszej współpracy z ubojnią w Z., w której działalność prowadziła (...), była irrelevantna z punktu widzenia odpowiedzialności oskarżonych za poszczególne przypisane im oszustwa. Wbrew zarzutowi z punktu III tiret trzecie apelacji obrońcy oskarżonej I. B., w realiach niniejszej sprawy wprowadzenie w błąd pokrzywdzonych nie dotyczyło kwestii zatajenia tożsamości rzeczywistych właścicieli lub osób zarządzających spółką (...). Okoliczność, czy kontrahenci wiedzieli, kto realnie prowadzi tę spółkę, nie miała znaczenia dla przypisania oskarżonym zarzucanych im przestępstw. Wszak najczęściej pokrzywdzeni, niezależnie od tego, czy wcześniej znali oskarżoną D. J. (1) jako zarządzającą ubojnią w Z., czy wiedzieli, kto zarządza firmą (...) sp. z o.o., czy

też o tym nie wiedzieli, zgadzali się na zawarcie transakcji z uwagi na oferowane ceny i terminy płatności, a niekiedy – ze względu na to, że początkowo były one dotrzymywane.

Generalnie, mechanizm nawiązywania przez spółkę (...) współpracy z wieloma (choć nie z wszystkimi) kontrahentami był odmienny od sugerowanego przez obrońcę oskarżonej I. B., a typowy dla działań oszukańczych. Otóż, skutek działań oskarżonej I. B., akceptowanych przez oskarżoną D. J. (1), generalnie za początkowe dostawy dokonywane były płatności w terminach krótszych niż spotykane standardowo na rynku drobiarskim, a po wzbudzeniu zaufania u dostawcy, zamawiano kolejne, większe dostawy, za które już nie zapłacono. Taka sytuacja wystąpiła w przypadku pokrzywdzonych: A. S., Grupy (...), M. M., K. R., B. C., K. S. (3), R. W. (1), K. B., B. B., D. J. (2), W. S., E. S., M. S. (2) i B. S. (3).

W przypadku niektórych kontrahentów oskarżona I. B. jednoznacznie wskazywała, że gwarantuje zapłatę za dostarczony drób (majątkiem firmy i własnym – zeznania I. P. z k. 636v, swoim majątkiem – zeznania A. F. z k. 1629). Okoliczność, że w zeznaniach innych pokrzywdzonych nie było wzmianek na ten temat, wbrew twierdzeniom obrońcy oskarżonej I. B., nie podważała ustalonego mechanizmu przestępstwa. Jeszcze raz bowiem należy podkreślić, że ten polegał na wprowadzeniu w błąd kontrahentów co do możliwości płatniczych wywiązania się z zaciąganych zobowiązań na zasadach i w terminach w nich określonych, czyli zatajenia rzeczywistego standingu spółki (...).

Chybione było twierdzenie obrońcy oskarżonej I. B., iż skoro od przedsiębiorców należałoby wymagać staranności i należytej dbałości o własne interesy, to mając świadomość powiązań spółki (...) z poprzednią w ich ocenie nierzetelną firmą, powinni byli należycie rozważyć, czy zawierać z taką spółką umowy, a ich zawarcie nastąpiło na ich własne ryzyko. W orzecznictwie przyjmuje się, że dla oceny przestępczego charakteru czynu nie ma istotnego znaczenia, że pokrzywdzony podmiot gospodarczy nie sprawdził należytej kondycji finansowej firmy, z którą prowadził działalność gospodarczą. Nawet skrajna nieodpowiedzialność pokrzywdzonego nie dekompletuje znamion przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. (zob. wyrok SA w Poznaniu z 19 września 2013 r., II AKa 124/13, LEX nr 1381503, wyrok SA w Krakowie z 10 listopada 2012 r., II AKa 107/12, LEX nr 1312609; wyrok SA w Katowicach z 10 kwietnia 2014 r., II AKa 36/14, KZS 2014/6/105, LEX nr 1487106). Okoliczność, że przy dołożeniu należytej staranności pokrzywdzony mógł wykryć wprowadzenie go w błąd, nie wpływa na ocenę karnoprawną zachowania sprawcy. Dla bytu czynu zabronionego z art. 286 § 1 k.k. nie jest ważne jak bardzo wysublimowanymi metodami posługiwał się sprawca, lecz to, że wprowadził pokrzywdzonego w błąd (wyrok SA w Katowicach z 15 listopada 2018 r., II AKa 435/18, niepubl.).

Przytoczone w uzasadnieniu apelacji obrońcy oskarżonej I. B. judykaty wskazujące na kierunkowy zamiar sprawcy oszustwa z art. 286 § 1 k.k. zasługują na aprobatę. Nie dezawuuują one jednak ustaleń Sądu I instancji w zakresie wyczerpania znamion strony podmiotowej przez oskarżone. Działalność oskarżonej D. J. (1), wspieranej przez oskarżoną I. B., nie stanowiła bowiem zwykłego przejawu prowadzenia działalności gospodarczej, lecz miała charakter oszukańczy.

Generalnie, judykaty przywołane przez obrońców obydwu oskarżonych zawierają uwagi trafne, tyle że wyrażone na gruncie określonych stanów faktycznych, które nie zawsze przystają do ustaleń poczynionych w niniejszej sprawie. Słabością argumentacji ograniczającej się do cytowania samych tylko tez pochodzących z publikowanych orzeczeń Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych jest to, że są one przedstawiane w oderwaniu od realiów spraw, na tle których były formułowane, co uniemożliwia odczytanie ich właściwego sensu.

W szczególności, za całkowicie błędny w realiach niniejszej sprawy Sąd odwoławczy uznał pogląd obrońcy oskarżonej I. B. jakoby to odpowiedzialność za nieujawnienie kontrahentom sytuacji finansowej spółki można przypisać tylko osobie, na której ciążył prawny, szczególny obowiązek

takiego działania. Sąd Apelacyjny zauważa, że przytoczony w uzasadnieniu apelacji obrońcy oskarżonej I. B. pogląd Sądu Najwyższego (vide postanowienie z 25 stycznia 2017 r., III KK 331/16, Legalis nr 1564957, LEX nr 2225867) został wyrażony na gruncie odmiennego stanu faktycznego. W realiach tamtej sprawy osoba oskarżona nie powiadomiła spółki, w której była zatrudniona, o prawomocnym skazaniu za umyślne przestępstwo z art. 585 § 1 k.s.h., tj. o zaistnieniu okoliczności uniemożliwiającej jej bycie członkiem jej zarządu, w efekcie którego to zaniechania nadal pobierała uposażenie związane z bezprawnie pełnioną w spółce funkcją. Zachowanie (w postaci zaniechania) osoby oskarżonej o oszustwo ograniczało się więc do relacji wewnątrz osoby prawnej. Stąd, należy uznać, że pogląd, iż przewidzianą w art. 286 § 1 k.k. odpowiedzialność za doprowadzenie innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem za pomocą wprowadzenia w błąd poprzez zaniechanie powiadomienia jej o zmianach w rzeczywistym stanie rzeczy ponosi tylko ten, na kim ciążył prawny, szczególny obowiązek ich ujawnienia, nie dotyczy stosunków prawnych łączących kontrahentów w obrocie handlowym. Dobre obyczaje kupieckie nakazują bowiem kontrahentom nieukrywanie rzeczywistego standingu firmy, o ile nie jest ona w stanie wywiązać się z zaciąganego zobowiązania na warunkach w nim określonych.

W istocie analiza aktualnych judykatów Sądu Najwyższego nie wskazuje, aby w interpretacji zachowań przedsiębiorców w kontekście znamion strony podmiotowej czynów z art. 286 § 1 k.k. odstąpiono od ugruntowanej linii orzeczniczej. Przeciwnie, jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 września 2018 r. (sygn. akt IV KK 480/17, niepubl.) „Najprostszym, a przez swoją obrazowość również najbardziej zrozumiałym sposobem (...) jest odwołanie się do zwykłych, powszechnie stosowanych i respektowanych zasad uczciwości, które rządzą stosunkami międzyludzkimi, w tym także w obszarze działalności handlowej i usługowej. Jest przecież oczywistym, że nikt, kto chce postępować zgodnie z tymi zasadami, nie idzie do fryzjera, nie decyduje się na odpłatną usługę stomatologiczną, nie tankuje paliwa do samochodu, jeżeli wie, że nie posiada odpowiednich środków pozwalających mu zapłacić za wykonaną usługę lub dokonany zakup. Jest przy tym zupełnie obojętne, z jakiego powodu ich nie posiada – czy z przyczyn przez siebie zawinionych, czy też od siebie niezależnych. Te same zasady obowiązują w obrocie gospodarczym. Nie do przyjęcia jest, by w relacjach między podmiotami gospodarczymi obowiązywała zasada, zgodnie z którą dostawca towaru, czy podmiot wykonujący zlecone prace nie powinien zakładać, że składający zamówienie lub zlecający wykonane usługi zapłaci w terminie za dostarczony towar, wykonaną usługę, ale swoje świadczenie powinien wykonać na własne ryzyko, z góry godząc się na to, że kontrahent wywiąże się ze zobowiązania w bliżej nieokreślonym terminie lub tego nie zrobi.”

Spośród stawianych zaskarżonemu wyrokowi w zakresie rozstrzygnięć dotyczących oszustw przypisanych oskarżonemu zasadnym okazał się podniesiony przez obrońcę oskarżonej D. J. (1) zarzut obrazy prawa materialnego przez zakwalifikowanie zachowania tej oskarżonej, opisanego w punkcie III aktu oskarżenia, jako przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 k.k. Zważywszy, że czyn ten został popełniony wspólnie i w porozumieniu z oskarżoną I. B., w stosunku do której opisano go w punkcie XXXIV aktu oskarżenia, wszelkie uwagi w tej materii poczynione przez Sąd Apelacyjny dotyczą również jego.

Choć analizowany zarzut okazał się trafny, to argumentacja na jego poparcie nie była w pełni przekonująca, gdyż niezasadnym było odwoływanie się wyłącznie do wysokości wyrządzonej szkody. Zauważyć bowiem należy, że znamieniem kwalifikującym z art. 294 § 1 k.k. jest popełnienie czynu „w stosunku do mienia znacznej wartości”. Ustawodawca nie związał owego znamienia z wysokością szkody, lecz z wartością mienia, będącego przedmiotem czynu zabronionego. W konkretnych sytuacjach może więc zdarzyć się, że wysokość szkody będzie niższa od wartości owego mienia i nie przekroczy kwoty 200.000 zł, a jednak czyn zostanie zakwalifikowany z art. 294

§ 1 k.k. Tym samym, okoliczność, że działania oskarżonych D. J. (1) i I. B. zarzucane im w punktach III i XXXIV aktu oskarżenia, a przypisane w punktach 2 i 7 zaskarżonego wyroku, spowodowało w mieniu pokrzywdzonej Grupy (...) sp. z o.o. szkodę w wysokości 108.507,33 zł (a ściślej 103.595,33 zł jak wyliczył Sąd Apelacyjny), tj. niższą niż 200.000 zł, nie stanowiło argumentu przeciwko przyjęciu kwalifikacji w zw. z art. 294 § 1 k.k.

Sąd Apelacyjny wykluczył zasadność tej kwalifikacji z innego powodu. Otóż, w świetle niekwestionowanych ustaleń Sądu I instancji, Grupa (...) sp. z o.o. w związku z dostarczonymi (...) sp. z o.o. kurczętami wystawiła dwie faktury VAT z odroczoneymi terminami płatności: nr (...) z dnia 10.08.2012 r. na kwotę 190.760,40 zł oraz nr (...) z dnia 12.08.2012 r. na kwotę 71.613,18 zł, a należność za te dostawy została uregulowana jedynie częściowo. Jak wyliczył Sąd Apelacyjny w oparciu o dokumenty zawarte w aktach sprawy, w wyniku tych częściowych wpłat pozostała nieuiszczona kwota 103.595,33 zł. Podkreślenia wymaga, że na podstawie zeznań świadka M. J. (k. 308, 2163-2164, 3434-3434v) oraz złożonych przez nią dokumentów (k. 312-316, 2169-2171) nie sposób ustalić, kiedy dokonano owych wpłat, poza tym, że „jedna z faktur częściowo została zapłacona w kilku ratach” (k. 2164). W tej sytuacji, zgodnie z regułą z art. 5 § 2 k.p.k. należało przyjąć wersję korzystniejszą dla oskarżonych, którą było ustalenie, że owe częściowe płatności zostały dokonane w terminie płatności faktury. W takim przypadku, nie sposób było udowodnić, że w zakresie owych płatności doszło do przestępstwa oszustwa. Skoro zaś oszustwo ograniczało się do kwoty nieuiszczonej w terminie wynikającym z faktur, to wartość przedmiotu mienia, w stosunku do którego dopuszczono się czynu zabronionego, wynosiła 103.595,33 zł, co wykluczało kwalifikację prawną tego zachowania z art. 294 § 1 k.k., a uzasadniało wyłącznie przypisanie czynu z art. 286 § 1 k.k.

Konsekwencją korekty kwalifikacji prawnej było dokonanie przez Sąd odwoławczy zmian w zaskarżonym wyroku w ten sposób, że w jego:

- punkcie 1 – do ciągu przestępstw przypisanych oskarżonej D. J. (1) zaliczono dodatkowo czyn zarzucany w punkcie III części wstępnej, przyjmując, że wyczerpuje on znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., a w punkcie 2 – z ciągu przestępstw przypisanych oskarżonej D. J. (1) wyeliminowano ów czyn,
- punkcie 6 – do ciągu przestępstw przypisanych oskarżonej I. B. zaliczono dodatkowo czyn zarzucany w punkcie XXXIV części wstępnej, przyjmując, że wyczerpuje on znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., a w punkcie 7 – z ciągu przestępstw przypisanych oskarżonej I. B. wyeliminowano ów czyn.

Przechodząc do analizy zarzutu z punktu 1 apelacji obrońcy oskarżonej D. J. (1), na wstępie zaznaczyć należy, że wobec omówionego wyżej brzmienia art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k., niemożliwe było wydanie orzeczenia kasatoryjnego w zakresie punktów 3 i 4 zaskarżonego wyroku.

Zgodzić jednak należało się ze skarżącym, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku w zakresie czynów zarzucanych oskarżonej D. J. (1) w punktach XXXI i XXXII części wstępnej wyroku nie odpowiadało wymogom stawianym przez art. 424 § 1 i 2 k.k. W szczególności nie zawierało ono jakiegokolwiek wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku. Ponadto, choćby z powodu braku analizy wyjaśnień oskarżonej D. J. (1) w zakresie tych czynów oraz orzeczeń sądowych, które jej działaniami miały być udaremnione, nie sposób uznać, że Sąd Okręgowy wskazał wszystkie fakty, które uznał za udowodnione i przedstawił ocenę dowodów pozwalających na ich ustalenie.

Z drugiej strony, należało mieć na uwadze, że zasadnicze ustalenia dotyczące zwłaszcza przebiegu wypadków w dniach 28 listopada 2012 r. (zbycie przez (...) sp. z o.o., reprezentowaną przez D. J. (1), na rzecz B. W. dwóch samochodów ciężarowych oraz przyczepy ciężarowej o łącznej wartości 95.000,00 zł) oraz 29 listopada 2012 r. (przelanie przez (...) sp. z o.o. na rzecz (...) sp. z o.o. kwoty 40.632 zł) zostały poczynione (str. 11 i 14-15 uzasadnienia), a dowodzące ich zeznania świadków: P. K. z (...) sp. z o.o. oraz B. W. uznane za wiarygodne (str. 19 i 21). Podkreślenia wymaga, że tych ustaleń oraz oceny dowodów żaden ze skarżących nie kwestionował, a Sąd odwoławczy je podzielił. Należało stąd wyprowadzić logiczny wniosek, że wyjaśnienia oskarżonej D. J. (1) korespondujące

z przedstawionymi dowodami oraz pozwalające na dokonanie owych ustaleń, zostały uznane za wiarygodne, a sprzeczne z nimi – za niewiarygodne.

Zarówno konstrukcja uzasadnienia zaskarżonego wyroku (opisane zdarzenia ujęto w różnych jego miejscach), jak i brak omówienia związku między nimi, świadczyły o niedostrzeżeniu występującej między nimi łączności. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, kompleksowa ocena dowodów oraz ukazanie tła ustalonych wydarzeń gospodarczych ewidentnie na nią wskazywały.

Otóż, jak prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy, czego skarżący nie kwestionowali, (...) sp. z o.o. zalegała z płatnością za dostawę przez (...) sp. z o.o. piskłat brojlerów zrealizowaną w dniu 21 września 2012 r., przy czym ta ostatnia spółka zagroziła odmową dalszych dostaw piskłat do fermy K. J. w M. (str. 11 uzasadnienia). Sąd Apelacyjny zauważa, że ferma ta – przez osobę właściciela – była rodzinnie i finansowo powiązana z udziałowcami (A. H. i A. J. (2)) oraz prezesem (oskarżoną D. J. (1)) spółki (...). Dlatego też, w przeciwieństwie do wierzytelności innych pokrzywdzonych, żądanie zgłoszone przez (...) sp. z o.o. skłoniło oskarżoną D. J. (1) do jego częściowej realizacji. Świadczyły o tym jednoznacznie działania tej oskarżonej podjęte kolejno w dniach 28 i 29 listopada 2012 r. oraz niepodważane zeznania świadka B. W.. Ten ostatni zeznał bowiem, że pieniądze uzyskane przez (...) sp. z o.o. ze sprzedaży pojazdów miały trafić do hodowców na poczet spłaty zaległości (k. 2840v), przy czym po zbyciu nadal stały w tym samym miejscu – w ubojni, która korzystała z nich przez kilka miesięcy (k. 2841), a dopiero potem zbył je B. W. (k. 1476).

Sekwencja opisanych zachowań oskarżonej D. J. (1), w zestawieniu z motywacją wynikającą z chęci zaspokojenia żądania zgłoszonego przez (...) sp. z o.o. w takiej części, która pozwoliłaby na zapewnienie kolejnych dostaw drobiu do (...) oraz do fermy K. J. w M., jednoznacznie wskazywały na zachowania podjęte w krótkich odstępach czasu i z góry powziętym zamiarem, czyli w warunkach z art. 12 k.k.

Już z tego powodu konieczną była zmiana zaskarżonego w wyroku w punktach 3 i 4 oraz przypisanie oskarżonej D. J. (1) czynu w nowej postaci, jako czynu ciągłego. Niezależnie od tego, nieodzowne stało się dokonanie zmian w opisie i kwalifikacji prawnej zachowań składających się na ten czyn.

Przede wszystkim, Sąd Okręgowy wadliwie przyjął, że opisane wyżej zachowanie oskarżonej podjęte w dniu 28 listopada 2012 r. wyczerpało znamiona przestępstwa z art. 300 § 1, 2 i 3 k.k. Podkreślić należy, że taka kwalifikacja prawna jest niemożliwa z uwagi na relacje zachodzące między przestępstwami stypizowanymi w wymienionych paragrafach artykułu 300 k.k., a także brak przywołania art. 11 § 2 k.k.

Sąd Apelacyjny zauważa, że kwestia reguł wyłączenia wielości ocen na gruncie wymienionych przepisów jest bardziej złożona niż zaprezentował to obrońca oskarżonej D. J. (1) w swojej apelacji (str. 10). Punktem wyjścia dla dalszych rozważań jest dostrzeżenie, że art. 300 § 3 k.k. zawiera pełny zespół znamion czynu zabronionego i stanowi lex specialis wobec art. 300 § 1 k.k. Zatem, w realiach niniejszej sprawy należało przeanalizować potencjalny zbieg art. 300 § 3 k.k. oraz art. 300 § 2 k.k. Obydwa te przepisy zawierają odmienne, choć krzyżujące się w zakresie udaremnienia lub uszczuplenia zaspokojenia wierzyciela, zespoły znamion typu czynu zabronionego. Choćby ze względu na porównanie wysokości zagrożenia karą, nie sposób przyjąć, aby zbieg art. 300 § 3 k.k. z art. 300 § 2 k.k., należało wyłączyć na zasadzie konsumpcji art. 300 § 3 k.k. przez art. 300 § 2 k.k. Z kolei, z uwagi na pominięcie znamienia działania „w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądu”, nie można przyjąć, że art. 300 § 3 k.k. konsumuje art. 300 § 2 k.k. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, między przepisami art. 300 § 3 k.k. oraz art. 300 § 2 k.k. zachodzi rzeczywisty właściwy zbieg przepisów, bo obydwie one zawierają odmienne, choć krzyżujące się w zakresie „udaremnienia lub uszczuplenia zaspokojenia wierzyciela”, zespoły znamion typu czynu zabronionego.

Oskarżona D. J. (1) przypisanym jej zachowaniem podjętym w dniu 28 listopada 2012 r., na zasadzie art. 11 § 2 k.k., wyczerpała zarazem znamiona przestępstw z art. 300 § 3 k.k. oraz z art. 300 § 2 k.k. Wobec braku w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku jakiegokolwiek analizy w zakresie subsumpcji ustalonych zachowań oskarżonej D. J. (1) podjętych w dniach 28 i 29 listopada 2012 r., niniejszym czyni to Sąd odwoławczy.

Na wstępie przypomnieć należy, że odpowiedzialności z art. 300 § 3 k.k. podlega ten, kto w razie grożącej mu niewypłacalności lub upadłości, udaremnia lub uszczupla zaspokojenie swojego wierzyciela m.in. przez to, że zbywa składniki swojego majątku.

Ustalenia Sądu meriti co do złożenia przez (...) sp. z o.o. w dniu 22 stycznia 2013 r. wniosku o ogłoszenie upadłości, który został oddalony z powodu braku środków na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego (str. 2) nie były podważane. Zważywszy na zaprezentowane wyżej ustalenia Sądu Apelacyjnego, iż co najmniej od lipca 2012 roku (...) sp. z o.o. nie miała możliwości płatniczych wywiązania się z zaciąganych zobowiązań na zasadach i w terminach w nich określonych, niewątpliwym było, że w dniach 28 i 29 listopada 2012 r. spółka była zagrożona niewypłacalnością i upadłością.

Bezspornie, w dniu 28 listopada 2012 r. oskarżona D. J. (1), reprezentując (...) sp. z o.o., zbyła B. W. składniki majątku spółki w postaci dwóch samochodów ciężarowych oraz przyczepy ciężarowej. Sąd meriti za aktem oskarżenia błędnie przyjął, że takie działanie udaremniło zaspokojenie wierzycieli, gdy tymczasem porównanie wartości rzeczy zbytych (łącznie 95.000 zł) i niezaspokojonych wierzytelności (ponad 3.200.000 zł) jasno wskazuje, iż nie doszło do całkowitego pozbawienia możliwości zaspokojenia roszczeń wierzycieli. Niewątpliwie jednak, doszło do ograniczenia takiej możliwości, a zatem do uszczuplenia zaspokojenia wierzycieli.

Owymi wierzycielami, czyli pokrzywdzonymi czynem z art. 300 § 3 k.k., były: Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o., Grupa (...) sp. z o.o., A. F., Grupa (...) sp. z o.o., A. i M. M., R. W. (1), K. B., D. J. (2), W. S., M. N., B. B., M. i B. S. (1), I. P., E. S., Grupa (...) sp. z o.o., L. i K. S. (1), M. i T. W., R. L., (...), K. G., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C., K. W., (...) sp. z o.o., K. S. (2), A. S., PPHU (...), Przedsiębiorstwo (...) S.A., W. K., K. P., W. W., Urząd Marszałkowski Województwa (...), Agencja Rynku Rolnego, G. J., K. S. (3), (...) sp. z o.o., (...) s.c., B. T., (...) L. sp. j., (...), (...), P. J., (...), (...), (...) S.A., (...), R. W. (2), A. M. (1), K. R., (...) sp. z o.o. Gwoli wyjaśnienia, bowiem zabrakło tego zarówno w uzasadnieniu aktu oskarżenia, jak i w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku, wskazać wypada, że do wymienionego grona zaliczono nie tylko pokrzywdzonych czynami z art. 286 § 1 k.k., ale również podmioty wymienione w dołączonym do wniosku o ogłoszenie upadłości spisie wierzycieli (...) sp. z o.o. (k. 1703-1714), których wierzytelności nie zostały zaspokojone.

Zważywszy, że wierzycieli tych było ponad pięćdziesięciu, należało uznać, że doszło do wyrządzenia szkody wielu wierzycielom (art. 300 § 3 k.k.). W efekcie, przestępstwo to, należące do kategorii publicznoskargowych, było ścigane z urzędu (J. Majewski, Komentarz do art. 300 Kodeksu karnego, teza 130 [w:] Kodeks karny. Część szczególna. Tom III. Komentarz do art. 278–363, pod red. A. Zolla, WK 2016) i nie wymagało wniosku, w przeciwieństwie do ścigania czynu z art. 300 § 1 k.k.

Opisane zachowanie były nadto podjęte w celu udaremnienia wykonania orzeczeń sądów i dotyczyło składników majątku zagrożonych zajęciem, a zatem wyczerpało również znamiona czynu z art. 300 § 2 k.k.

W orzecznictwie już na gruncie ówczesnych odpowiedników art. 300 § 2 k.k. zajmowano stanowisko, że przedmiotem przestępnych zabiegów dłużnika może być zarówno orzeczenie już zapadłe, jak i orzeczenie, które ma dopiero zapaść (wyrok SN z 14 marca 1935 r., III K 43/35, OSN(K) 1935/11/456; uchwała SN z 22 czerwca 1998 r., I KZP 9/98, OSNKW 1998/7-8/31). Wykładni pojęcia

mienia „zagrożonego zajęciem” na gruncie analizowanego przepisu dokonał Sąd Najwyższy, wskazując, że nie jest wymagane, aby w czasie przestępnego działania istniało już orzeczenie, którego wykonanie sprawca chce udaremnić. Przestępstwa z art. 300 § 2 k.k. można się zatem dopuścić również wtedy, gdy egzekucja dopiero grozi, a więc w okresie, kiedy wierzyciel w sposób niedwuznaczny daje do zrozumienia, że postanowił dochodzić swojej pretensji majątkowej w drodze sądowej. Wystarczające jest więc, by składniki majątku były zagrożone zajęciem, jeżeli istnieje obiektywne, rzeczywiste i bezpośrednie niebezpieczeństwo zajęcia, a więc takie niebezpieczeństwo, z którym należy się liczyć (wyrok z 17 listopada 2011 r., V KK 226/11, OSNKW 2012/2/21, OSP 2012/9/82). Pogląd ten zyskał akceptację w literaturze (J. Majewski, Komentarz do art. 300 Kodeksu karnego, teza 71 [w:] Kodeks karny. Część szczególna...), gdzie również podkreślono, że niebezpieczeństwo zajęcia winno być konkretne i realne.

Warunkiem karalności na podstawie art. 300 § 2 k.k. jest istnienie roszczenia wierzyciela oraz świadomość sprawcy, że wierzyciel przystąpił lub ma poważny zamiar, w ten czy inny sposób ujawniony, przystąpić do egzekucji tego roszczenia (wyrok SN z 14 marca 1935 r., III K 43/35, OSN(K) 1935/11/456; J. Majewski, Komentarz do art. 300 Kodeksu karnego, teza 73 [w:] Kodeks karny. Część szczególna...). Dla urzeczywistnienia znamienia strony podmiotowej wystarczy już, by sprawca miał na celu częściowe udaremnienie egzekucji (J. Majewski, Komentarz do art. 300 Kodeksu karnego, teza 109 [w:] Kodeks karny. Część szczególna...; wyrok SN z 7 października 1937 r., I K 479/37, OSN(K) 1938, nr 3, poz. 64).

W realiach niniejszej sprawy co do zasady orzeczenia sądowe, w szczególności wymienione w punkcie 11 zaskarżonego wyroku, uzyskane zostały przez wierzycieli po dniu 28 listopada 2012 r. Wyjątek dotyczył pokrzywdzonego I. P., który już 2 listopada 2012 r. wystąpił do sądu z powództwem cywilnym (k. 1218), uzyskując nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 16 listopada 2012 r., sygn. V GNc 6118/12, w kwocie 48.486,60 zł (k. 1232). Niepodważane przez skarżących i uznane za wiarygodne zeznania I. P. wskazywały, że po uzyskaniu tego orzeczenia zadzwonił do niego adwokat spółki (...), oświadczając, że jeżeli pokrzywdzony nie zgodzi się na ugodę, to spółka odwoła się od nakazu. Znamienne było, że gdy pokrzywdzony nie zaakceptował tej propozycji, pozwana (...) sp. z o.o. wniosła zarzuty. Zważywszy, że w zarzutach tych podano, że odpis nakazu doręczono spółce w dniu 23 listopada 2012 r. (k. 1234), czyli przed zbyciem w dniu 28 listopada 2012 r. składników majątkowych spółki przez oskarżoną D. J. (1), musiała ona mieć świadomość i działać w celu udaremnienia wykonania nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 16 listopada 2012 r. (sygn. akt V GNc 6118/12), a jej działania dotyczyły przedmiotów zagrożonych zajęciem. Zauważyć bowiem należy, że w myśl art. 492 § 1 k.p.c. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z chwilą wydania stanowi tytuł zabezpieczenia, wykonalny bez nadawania mu klauzuli wykonalności.

Ponadto, zgromadzone w sprawie dowody wskazywały, że przestępne zachowanie oskarżonej D. J. (1) z dnia 28 listopada 2012 r. zostało podjęte w celu udaremnienia orzeczeń (w tym wyroków i nakazów zapłaty wymienionych w punkcie 11 zaskarżonego wyroku, których istnienie nie było przez strony kwestionowane), uzyskanych w nieodległej przyszłości przez innych wierzycieli. Zeznania pokrzywdzonych wskazywały bowiem, że co najmniej od września 2012 roku oskarżona D. J. (1) wiedziała od upominających się o swe należności wierzycieli, że mogą oni wystąpić na drogę sądową, a w efekcie doprowadzić do zajęcia składników majątkowych (...) sp. z o.o. Jednocześnie o tym, że oskarżona D. J. (1) miała świadomość grożącego zajęcia oraz podejmowała ukierunkowane działania, świadczyły zeznania tych pokrzywdzonych, którym proponowano zawarcie ugód, a także treść ich projektów. Zeznania świadków A. F. (k. 1629), K. R. (k. 2460), B. C. (k. 2469), M. N. (k. 650v), I. P. (k. 637), B. S. (2) k. 614v) i projekty ugód z datą 9 listopada 2012 r. (k. 1633, 2461-2462, 2470, 653-654, 639-640, 621-622) i 19 listopada 2012 r. (k. 624-625) wskazywały,

że na spotkaniu 9 listopada 2012 r. reprezentant (...) sp. z o.o. proponował pokrzywdzonym podpisanie ugód, zakładających ze strony dłużnika ratałną spłatę zadłużenia w 12 ratach, a ze strony wierzyciela niepodejmowanie przed upływem terminów wskazanych w harmonogramie spłat działań sądowo-egzekucyjnych.

W tym miejscu wskazać trzeba, że Sąd Apelacyjny nie przypisał, jak o to wnosił w akcie oskarżenia Prokurator i przypisał to Sąd Okręgowy, oskarżonej D. J. (1) działania w celu udaremnienia (...) roszczeń niedochodzonych na drodze sądowej, gdyż art. 300 § 2 k.k. nie zawiera takiego znamienia.

Przechodząc do oceny prawnej zachowania oskarżonej D. J. (1) podjętego w dniu 29 listopada 2012 r., przypomnieć należy, że odpowiedzialności z art. 302 § 1 k.k. podlega ten, kto w razie grożącej mu niewypłacalności lub upadłości, nie mogąc zaspokoić wszystkich wierzycieli, spłaca lub zabezpiecza tylko niektórych, czym działa na szkodę pozostałych.

Przytoczone wyżej okoliczności wskazywały, że spółka zarządzana przez oskarżoną D. J. (1), nie mogła zaspokoić wszystkich wierzycieli. Skoro dokonano częściowej zapłaty na rzecz (...) sp. z o.o., przelewając w dniu 29 listopada 2012 r. kwotę 40.632 zł, to zarazem działano na szkodę pozostałych wierzycieli, którzy nie otrzymali zaspokojenia w żadnej części. Takim zachowaniem oskarżona D. J. (1) wyczerpała znamiona przestępstwa z art. 302 § 1 k.k.

Zważywszy, że (...) sp. z o.o. był beneficjentem przestępstwa z art. 302 § 1 k.k., to nie mógł być zarazem pokrzywdzonym przestępstwem z art. 300 § 2 i § 3 k.k., dokonany tym samym czynem. Stąd wyeliminowano go z grona pokrzywdzonych analizowanym czynem.

Na koniec tych rozważań prawnych Sąd Apelacyjny zauważył, że za przypisane jej przestępstwo oskarżona D. J. (1) – jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. z mocy art. 204 § 1 k.s.h. zajmujący się jej sprawami majątkowymi – odpowiadała na zasadzie art. 308 k.k. Jednak, Sąd I instancji, powielając błąd z aktu oskarżenia, mimo ujęcia tego znamienia w opisie czynu, nie zakwalifikował działania oskarżonej D. J. (1) z art. 308 k.k. W tej sytuacji, wobec braku apelacji w tym zakresie na niekorzyść oskarżonej, nie mógł tego uczynić Sąd odwoławczy.

Z uwagi na rodzaj i charakter naruszonych dóbr, rozmiar wyrządzonych szkód oraz sposób i okoliczności popełnienia powyżej opisanego czynu, jego stopień społecznej szkodliwości został oceniony jako znaczny, co rzutowało również na stopień winy oskarżonej D. J. (1).

Przechodząc do analizy podniesionych przez wszystkich skarżących zarzutów rażącej niewspółmierności kar, zauważyć należy, że prokurator kwestionował tylko wysokość wymierzonych kar łącznych. Stąd, nie można było zmienić na niekorzyść oskarżonych kar jednostkowych orzeczonych wobec nich, w szczególności za ciąg przestępstw art. 286 § 1 k.k. (oraz w zw. z art. 294 § 1 k.k.). Za ciąg przestępstw orzeka się bowiem „jedną karę”, a nie karę łączną.

W aspekcie zarzutu rażącej niewspółmierności kary przypomnieć należy, że zarzut ten jako stawiany w kategorii ocen, można podnieść jedynie wówczas, gdy kara nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, stając się w społecznym odczuciu karą niesprawiedliwą (wyrok SA w Poznaniu z 4 lipca 2013 r., II AKA 125/13, LEX nr 1345555; wyrok SA w Lublinie z 4 czerwca 2014 r., II AKA 72/14, LEX nr 1493773). Przy tym, na gruncie art. 438 pkt 4 k.p.k. nie chodzi o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby – również w potocznym znaczeniu tego słowa – „rażąco” niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu niedającym się wręcz zaakceptować (wyrok SA w Warszawie z 18 września 2013 r., II AKA 258/13, LEX nr 1392054; wyrok SA w Łodzi z 29 października 2013 r., II AKA 196/13, LEX nr 1386142; wyrok SA w Łodzi z 28 stycznia 2014 r., II AKA 264/13, LEX nr 1425460; wyrok SA we Wrocławiu z 17 maja 2012 r., II AKA 125/12). Zauważa się też, że z

rażącą niewspółmiernością kary za określone przestępstwo mamy do czynienia wówczas, gdy na podstawie wszystkich okoliczności mających wpływ na jej wymiar można ustalić, że zachodzi wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd pierwszej instancji, a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej przy prawidłowym zastosowaniu dyrektyw wymiaru kary zawartych w art. 53 k.k. i dalszych (wyrok SA w Lublinie z 25 września 2013 r., II AKa 154/13, LEX nr 1375821). W szczególności, zarzut rażącej niewspółmierności kary polegać może na wykazaniu, że prawidłowo ustalone okoliczności mają takie znaczenie i ciężar gatunkowy, których orzeczona kara bądź nie uwzględnia w ogóle, bądź uwzględnia je w stopniu niedostatecznym (wyrok SN z 23 października 1974 r., V KRN 78/74, OSNKW 1974/12/234; aprobowany przez M. C., Z. Doda, Przegląd orzecznictwa, P.. 1975, z. 9, s. 37).

W obliczu tak rozumianej „rażącej niewspółmierności” kary, zarzuty obrońców oskarżonych D. J. (1) oraz I. B. dotyczące kar jednostkowych były bezzasadne, a tym samym apelacje nie zasługiwały na uwzględnienie w tym zakresie. Wymiar kar jednostkowych uwzględniał bowiem dyrektywy z art. 53 k.k., kładąc nacisk na wielość przestępstw, rozmiar wyrządzonych szkód i brak skruchy. Wbrew twierdzeniom obu obrońców Sąd I instancji uwzględnił (str. 25 uzasadnienia) fakt ówczesnej niekaralności oskarżonych, bynajmniej jej nie deprecjonując. Nie sposób było podzielić analogicznych zarzutów stawianych przez obydwóch obrońców rzekomego pominięcia pozytywnej prognozy kryminologicznej oskarżonych, skoro orzeczone wobec nich kary łączne, z uwagi na swą wysokość, nie podlegały warunkowemu zawieszeniu ich wykonania. Chybiony był zarzut obrońcy oskarżonej D. J. (1) rzekomego zawyżenia stopnia społecznej szkodliwości czynów przypisanych tej oskarżonej. Sąd I instancji trafnie ocenił go w każdym przypadku jako wysoki, choć nazbyt lapidarnie zaprezentował przemawiające za tym argumenty (str. 25 uzasadnienia). Niewątpliwie jednak zgodzić należy się, że za taką oceną przemawiało wyrządzenie poszczególnym pokrzywdzonym znacznych szkód.

Za chybiony Sąd odwoławczy uznał zarzut obrońcy oskarżonej I. B. nieuwzględnienia przy wymiarze jej kary rzekomego wykazania się lekkomyślnością przez kontrahentów spółki (...). Przypadków takiej lekkomyślności bowiem nie stwierdzono.

Częściowo zasadnym był natomiast zarzut tego samego obrońcy niewykazania przez Sąd I instancji, aby działanie oskarżonej I. B. (a w istocie obydwóch oskarżonych) doprowadziło do niewypłacalności części pokrzywdzonych. Istotnie bowiem, takiego doprowadzenia w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku nie wykazano. Sąd Apelacyjny zauważa jednak, że zgromadzony materiał dowodowy pozwalał na postawienie tezy, że przestępcze wyłudzenia przypisane oskarżonym przyczyniły się do niewypłacalności lub zaprzestania działalności gospodarczej przez pokrzywdzonych: E. S. (k. 658), M. S. (k. 683v) oraz Z. K., hodującego drób na jednej z ferm prowadzonych przez (...) sp. z o.o. (k. 1892v). Wskazywały bowiem na to zeznania wymienionych świadków, a zestawiając skalę nieuregulowanych wobec nich przez (...) sp. z o.o. zobowiązań z niewielką wielkością firm tych pokrzywdzonych, depozycje te zasługiwały na wiarę.

Zgodzić należało się z obrońcą oskarżonej I. B., iż sąd I instancji błędnie upatrywał stopnia szkodliwości społecznej czynów w nagminności przestępstw przeciwko mieniu, podczas gdy wyznaczniki tego stopnia zawarte są w art. 115 § 2 k.k., stanowiącym katalog zamknięty i nie ma wśród nich nagminności (wyrok SA w Łodzi z 25 stycznia 2001 r., AKa 261/00, Prok.i Pr.-wkl. 2002/7-8/21, KZS 2002/9/23). Warto przy tym zauważyć, że w orzecznictwie wskazuje się, iż nagminność określonego typu przestępstw na danym terenie podlega udowodnieniu tak jak inny fakt, chyba że jest powszechnie znana lub w toku procesu zwrócono stronom na nią uwagę jako na fakt znany z urzędu i żadna ze stron go nie zakwestionowała (wyrok SN z 16 października 1975 r., Rw 513/75, OSNKW 1975/12/171). Podzielenie tego zarzutu, z uwagi na jego drugorzędne znaczenie,

nie zmieniało konkluzji, iż stopień społecznej szkodliwości czynów przypisanych oskarżonym został oceniony trafnie.

Niezależnie od powyższych uwag, istotne znaczenie w kontekście wymiaru kar oskarżonym, niosły konsekwencje wynikające z uniewinnienia oskarżonej D. J. (1) od czynu opisanego w punkcie I części wstępnej zaskarżonego wyroku oraz zmiany kwalifikacji prawnej czynów zarzucanych oskarżonym w jego punktach III i XXXIV.

I tak, wobec wyeliminowania przez Sąd Apelacyjny z ciągów przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. czynów przypisanych oskarżonym D. J. (1) i I. B. odpowiednio w punktach 2 i 7, a zarzucanych w punktach III i XXXIV części wstępnej zaskarżonego wyroku (popelnionego wspólnie i w porozumieniu na szkodę Grupy (...) sp. z o.o., który okazał się nie dotyczyć mienia znacznej wartości), zaszła konieczność obniżenia wymierzonych za te ciągi kar jednostkowych, a w konsekwencji – orzeczonych kar łącznych. Zważywszy, że w efekcie owej eliminacji ciąg przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. przypisanych oskarżonej D. J. (1) zamiast pięciu liczył cztery czyny, a odpowiedni ciąg w przypadku oskarżonej I. B. zamiast trzech – dwa czyny, Sąd Apelacyjny uznał za konieczne obniżenie orzeczonych kar pozbawienia wolności o pół roku, tj. do 2 lat i 6 miesięcy wobec oskarżonej D. J. (1) oraz do 1 roku i 6 miesięcy wobec oskarżonej I. B..

Zaliczenie opisanych czynów przypisanych oskarżonym D. J. (1) i I. B. odpowiednio w punktach 2 i 7, a zarzucanych w punktach III i XXXIV części wstępnej zaskarżonego wyroku (popelnionych na szkodę Grupy (...) sp. z o.o.) do ciągów przestępstw z art. 286 § 1 k.k., przypisanych w punktach odpowiednio 1 oraz 6 zaskarżonego wyroku, nie spowodowało skutku w postaci orzeczenia surowszych kar za owe ciągi niż orzeczone przez Sąd I instancji. W przypadku obydwóch oskarżonych wpływ na to miał – wspomniany wyżej – brak zaskarżenia przez prokuratora kar jednostkowych. W odniesieniu do oskarżonej D. J. (1) dodatkowo należało uwzględnić, że zarazem z ciągu przestępstw przypisanych w punkcie 1 zaskarżonego wyroku, de facto – wobec uniewinnienia przez Sąd Apelacyjny – wyeliminowano czyn opisany w punkcie 1 części wstępnej zaskarżonego wyroku (na szkodę Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o.), wobec czego ciąg ten składał się z tej samej liczby przestępstw.

Z kolei wymierzając oskarżonej D. J. (1) w punkcie I.4 na podstawie art. 300 § 3 k.k. w zw. art. 11 § 3 k.k. karę 1 roku pozbawienia wolności Sąd Apelacyjny baczyl, aby była ona adekwatna zarówno do stopnia winy, jak i do stopnia społecznej szkodliwości czynu, a zarazem uwzględniała nie tylko cele wychowawcze, ale również potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, w tym licznych pokrzywdzonych.

Wobec obniżenia części kar jednostkowych w odniesieniu do każdej z oskarżonych, zaszła konieczność uchylecia rozstrzygnięć o karach łącznych zawartych w punktach 5 i 8 zaskarżonego wyroku. Wymierzając je na nowo, kierowano się zasadą asperacji z uwagi na podobieństwo rodzajowe między przypisanymi przestępstwami oraz relatywnie niewielkie odstępstwa czasu je dzielące. Skala i mnogość czynów wykluczała oparcie się na zasadzie absorpcji, która jako skrajna wymaga stwierdzenia szczególnych okoliczności, które w realiach sprawy nie wystąpiły.

Na wysokość wymierzonych kar łącznych zasadniczy wpływ miała wielość czynów zabronionych popelnionych przez oskarżoną D. J. (1) samą oraz wspólnie i w porozumieniu z I. B. (odpowiednio 30 oraz 22), ilość pokrzywdzonych (52 czynami przypisanymi oskarżonej J., licząc też czyny z art. 286 i 300 k.k.) oraz wysokość wyrządzonych szkód: przez oskarżoną D. J. (1) w kwocie około 3.200.000 zł, w tym 2.200.000 zł wspólnie i w porozumieniu z oskarżoną I. B., przy czym wyrządzonych czynami z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.: przez oskarżoną D. J. (1) – około 1.100.000 zł, w tym 500.000 zł wspólnie i w porozumieniu z oskarżoną I. B..

Uwzględniając wszystkie wymienione przesłanki, Sąd Apelacyjny w punktach I.5 oraz I.8 wymierzył oskarżonym D. J. (1) oraz I. B. kary łączne pozbawienia wolności w wysokości odpowiednio 3 lat i 6 miesięcy oraz 2 lat i 6 miesięcy. Zważywszy, że w podstawie prawnej rozstrzygnięcia o karze łącznej Sąd I instancji pominął art. 86 § 1 k.k., który określa zasady jej wymiaru, uzupełniono podstawę o ten przepis w powiązaniu z art. 91 § 2 k.k. Tym samym, nie zostały uwzględnione dotyczące tej kwestii apelacje: obrońców – częściowo, a prokuratora – w całości.

Mając na uwadze, że apelacje obrońców oskarżonych dotyczyły całości wyroku, a takowe uważa się za zwrócone przeciwko całości rozstrzygnięcia o karze i środkach karnych (art. 447 § 2 k.p.k.), Sąd Odwoławczy rozważył również kwestię owych środków.

Szczegółowa analiza materiału dowodowego dotyczącego wysokości zobowiązań (...) sp. z o.o. wobec poszczególnych pokrzywdzonych, a także wyrządzonych tym ostatnim szkód, wykazała, że w wielu przypadkach były one nieco niższe niż zasądzone przez Sąd Okręgowy w trybie art. 46 § 1 k.k. Weryfikacja toku rozumowania Sądu I instancji w tym zakresie była utrudniona, gdyż uzasadnienie wyroku było wolne od jakichkolwiek rozważań na ten temat. Bazując jednak na poczynionych przez Sąd I instancji ustaleniach faktycznych dotyczących przypisanych oskarżonym czynów popełnionych na szkodę poszczególnych pokrzywdzonych, można uznać, że przyczyny tych błędów – ujmując sprawę generalnie – było trojakiego rodzaju. W przypadku rolników indywidualnych (A. S., B. C., D. J. (2), W. S., E. S. oraz K. S. (1) i L. S.) doszło do zawyżenia wysokości zobowiązań wobec nich, z uwagi na błędne doliczenie do ich wysokości kwot, które (...) sp. z o.o. winna uiścić na rzecz Funduszu Promocji Mięsa Drobiowego. W odniesieniu do pokrzywdzonych M. N., Grupy (...) sp. z o.o., R. W. (1) oraz A. M. (2) i M. M. przyczyną błędnego orzeczenia obowiązku naprawienia szkody były jej wadliwe wyliczenia, a w przypadku pokrzywdzonych (...) sp. z o.o. i B.B. doszło do omyłek we wskazaniu kwot.

Przedstawiając rzecz szczegółowo, na podstawie art. 3 ust. 3 pkt 7 w zw. z art. 3 ust. 2 pkt 7 lit. a) ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o Funduszach Promocji Produktów Rolno-Spożywczych (Dz.U. Nr 97, poz. 799) w okresie objętym zarzutami były naliczane na Fundusz Promocji Mięsa Drobiowego wpłaty w wysokości 0,1% wartości netto od drobiu żywego, będącego przedmiotem czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, przy czym do naliczania, pobierania i przekazywania wpłat byli obowiązani przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w zakresie uboju drobiu. Konsekwencją tego rozwiązania była treść faktur wystawianych przez takich przedsiębiorców. I tak, w przypadku A. S., w wystawionej przez nią na rzecz (...) sp. z o.o. fakturę VAT (...) nr (...) na kwotę 172.425,15 zł z odroczonym terminem płatności, zapisano oświadczenie nabywcy: (...) sp. z o.o., tj. nabywca oświadcza, że zgodnie z ustawą o Funduszach Promocji Produktów Rolno-Spożywczych z dnia 22 maja 2009 r. (Dz.U. Nr 97, poz. 799 z 2009 r.) dokonał naliczenia i pobrania od sprzedawcy, tj. S. A. NIP (...) kwoty 161 zł tytułem wpłaty na Fundusz Mięsa Drobiowego w wysokości 0,10% (art. 3.2 ustawy) należnej od kwot, stanowiących wartość netto mięsa drobiowego). W efekcie, należność do zapłaty przez (...) sp. z o.o. na rzecz A. S. wynosiła 172.264,15 zł, co jasno wynikało z treści tej faktury (k. 1948). Analogiczne sytuacja wyglądała w przypadku pokrzywdzonych:

- **B. C., który wystawił na rzecz (...) sp. z o.o. faktury VAT (...): nr (...) z dnia 20.08.2012 r. na kwotę 133.623,74 zł, przy czym należność dla niego wynosiła 133.498,74 zł (k. 2471), nr (...) z dnia 15.10.2012 r. na kwotę 47.345,68 zł, przy czym należność dla niego wynosiła 47.301,68 zł (k. 2473) i nr (...) z dnia 16.10.2012 r. na kwotę 97.985,25 zł, przy czym należność dla niego wynosiła 97.893,25 zł (k. 2472), tj. w sumie należność wobec pokrzywdzonego wynosiła 278.693,67 zł,**
- **D. J. (2), który wystawił na rzecz (...) sp. z o.o. faktury VAT (...): nr (...) z dnia 10.09.2012 r. na kwotę 46.266,80 zł, przy czym należność dla niego wynosiła 46.223,80 zł (k. 721, 2201) i nr (...)**

z dnia 14.09.2012 r. na kwotę 64.763,88 zł, przy czym należność dla niego wynosiła 64.763,88 zł (k. 722, 2202), tj. w sumie należność wobec pokrzywdzonego wynosiła 110.987,68 zł,

- W. S., który wystawił na rzecz (...) sp. z o.o. fakturę VAT (...) nr (...) z dnia 13.09.2012 r. na kwotę 156.795,66 zł, przy czym należność wobec niego wynosiła 156.648,66 zł (k. 1814),*
- E. S., która wystawiła na rzecz (...) sp. z o.o. faktury VAT (...): nr (...) z dnia 22.09.2012 r. na kwotę 44.245,04 zł, przy czym należność dla niej wynosiła 44.204,04 zł (k. 1827), nr (...) z dnia 22.09.2012 r. na kwotę 52.955,37 zł, przy czym należność dla niej wynosiła 52.906,37 zł (k. 1825) i nr (...) z dnia 25.09.2012 r. na kwotę 53.330,94 zł, przy czym należność dla niej wynosiła 53.280,94 zł (k. 1826, tj. w sumie należność wobec pokrzywdzonej wynosiła 150.391,35 zł,*
- K. S. (1) i L. S., którzy wystawili na rzecz (...) sp. z o.o. fakturę VAT (...) nr (...) z dnia 27.09.2012 r. na kwotę 19.927,68 zł, przy czym należność wobec nich wynosiła 19.908,68 zł (k. 462, 464).*

Zważywszy, że w każdym z opisanych przypadków Sąd Okręgowy błędnie orzekł wobec obydwójga oskarżonych solidarnie lub wobec samej oskarżonej I. B. obowiązek naprawienia szkody przez zapłatę na rzecz poszczególnych pokrzywdzonych kwot widniejących w fakturach jako należnych do zapłaty łącznie z płatnościami na rzecz Funduszu Promocji Mięsa Drobiowego, koniecznym stało się, działając na korzyść oskarżonych, zredukowanie owych należności.

W przypadku pokrzywdzonej M. N., która wystawiła na rzecz (...) sp. z o.o. fakturę VAT (...) nr (...) z dnia 14.09.2012 r. na kwotę 38.134,80 zł (k. 585, 652), Sąd Okręgowy wadliwie ustalił (str. 9 uzasadnienia), że (...) sp. z o.o. dokonała częściowej zapłaty w kwocie 20.000,00 zł. Tymczasem, chociaż taką kwotę podała w swych zeznaniach M. N. (k. 650v), to z zawiadomienia o przestępstwie (k. 568), a przede wszystkim z zapisu na fakturze z k. 585, wynika, że dnia 08.12.2012 r. wpłynęła na konto pokrzywdzonej jako płatność tej faktury kwota 20.098,80 zł. Prowadzi to do oczywistego wniosku, że nieuregulowana należność wynosiła 18.000 zł, co zresztą odpowiadało kwocie objętej ugodą z k. 653-654.

W odniesieniu do Grupy (...) sp. z o.o., która wystawiła na rzecz (...) sp. z o.o. fakturę VAT: nr (...) z dnia 10.08.2012 r. na kwotę 190 760,40 zł i nr (...) z dnia 12.08.2012 r. na kwotę 71 613,18 zł (k. 2169, 2170), Sąd Okręgowy wadliwie ustalił (str. 3 uzasadnienia), że (...) sp. z o.o. nie dokonała płatności w kwocie 108.507,33 zł. Tymczasem, choć taka była kwota dokonanego zabezpieczenia z k. 2167, to stanowiła ona sumę niezapłaconej przez dłużnika należności głównej w kwocie 103.595,33 zł i zasądzonych na rzecz wierzyciela kosztów postępowania nakazowego z k. 401. Za zasadnością tego rozumowania przemawiały też zeznania świadka M. J., która wniosła o zasądzenie kwoty 108.507 zł pomniejszonej o dokonane wpłaty (k. 2164).

Z kolei R. W. (1) wystawił na rzecz (...) sp. z o.o. faktury VAT (...): nr (...) z dnia 28.08.2012 r. na kwotę 96.891,71 zł, przy czym należność wobec niego wynosiła 96.800,71 zł (k. 3415), nr (...) z dnia 29.08.2012 r. na kwotę 50.030,63 zł, przy czym należność wobec niego wynosiła 49.893,63 zł (k. 3416) i nr (...) z dnia 30.08.2012 r. na kwotę 93.342,63 zł, przy czym należność wobec niego wynosiła 93.255,63 zł (k. 3417), tj. w sumie należność wobec pokrzywdzonego wynosiła 239.949,97 zł. (...) sp. z o.o. dokonała częściowej płatności jedynie z faktury nr (...) z dnia 28.08.2012 r. (k. 3430v). Sąd Okręgowy wadliwie ustalił (str. 6 uzasadnienia), najprawdopodobniej w oparciu o zeznania świadka K. K. (k. 471), że w efekcie nie została uregulowana płatność w kwocie 228.326,26 zł. Sąd Apelacyjny zauważa jednak, że z depozycji tych wynikało, iż (...) sp. z o.o. zapłaciła należność w kwocie 11.800,71 zł (k. 471), a zważywszy, że zobowiązanie z faktur wobec R. W. (1) wynosiło 93.255,63 zł (jak wyżej wyliczono), to szkoda wyrządzona i nienaprawiona wynosiła 228.149,26 zł.

W przypadku A. M. (2) i M.M., którzy wystawili na rzecz (...) sp. z o.o. faktury VAT (...): nr (...) z dnia 17.08.2012 r. na kwotę 55.465,86 zł i nr (...) z dnia 18.08.2012 r. na kwotę 56.007,01 zł (k. 341-342, 1780-1781), Sąd Okręgowy ustalił (str. 4-5 uzasadnienia), że (...) sp. z o.o. dokonała częściowej płatności, w wyniku czego nieuregulowana została kwota 92.675,37 zł. W ustaleniach faktycznych pominięto jednak dalsze losy tej wierzytelności. Tymczasem, choć następnie pokrzywdzeni uzyskali nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 24 października 2012 r., sygn. akt I Nc 82/12, zasądzający kwotę 92.675,37 zł, to obejmowała ona należność główną w kwocie 90.955,01 zł oraz skapitalizowane odsetki w kwocie 1.652,75 zł (k. 344). Następnie, w lipcu 2013 roku w wyniku egzekucji komorniczej ściągnięto niewątpliwie pewną należność, którą pokrzywdzony M. M. określał zmiennie na: 1300 zł (k. 338v), 1600 zł (k. 1775) lub 1200 zł (k. 3362v). Rozstrzygając tak zarysowane, a zarazem – wobec znacznego upływu czasu – niedające się usunąć wątpliwości, na korzyść oskarżonych, Sąd Apelacyjny przyjął, że należność pokrzywdzonych w kwocie 90.955,01 zł została zmniejszona o 1600 zł, a zatem szkoda wyrządzona i nienaprawiona wyniosła 89.355,01 zł.

Nieuregulowaną należność wobec pokrzywdzonej (...) sp. z o.o. Sąd I instancji określił na kwotę 68.854,62 zł (str. 4 uzasadnienia). Tymczasem, wedle nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej sygn. akt VI GNc 5245/12, zasądzającego od (...) sp. z o.o. należność na rzecz (...) Spółka z o.o., a także zeznań świadków H. P. (k. 1882) i B. P. (k. 245-246, 3361-3361v), szkoda wyrządzona i nienaprawiona wynosiła 68.853,62 zł.

Wreszcie, choć nieuregulowaną należność (...) sp. z o.o. wobec pokrzywdzonej B. B. Sąd Okręgowy prawidłowo określił na kwotę 53.625,24 zł (str. 7 uzasadnienia), to w wyroku zasądził na rzecz tej pokrzywdzonej kwotę o 1 grosz wyższą.

Uwzględniając w tym zakresie apelacje obrońców oskarżonych, z uwagi na ich kierunek, mimo niepostawienia wprost odpowiednich zarzutów, Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w punktach 9, 10 i 11, obniżając do wskazanych wyżej wysokości kwoty orzeczone przez Sąd Okręgowy tytułem obowiązku naprawienia szkody na rzecz wymienionych pokrzywdzonych.

W realiach sprawy i wobec niemożności zmiany w postępowaniu odwoławczym na niekorzyść oskarżonych wyroku w zakresie obowiązku naprawienia szkody, bezzasadnym okazał się zarzut obrońcy oskarżonej D. J. (1) naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 4 § 1 k.k. Podkreślenia wymaga, że skoro Sąd I instancji nie zastosował tego przepisu, czyli orzekał na podstawie stanu prawnego z dnia wyrokowania, to nie miał obowiązku omówienia art. 4 § 1 k.k. w ramach wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku (art. 424 § 1 pkt 2 k.p.k.). Inną sprawą jest to, że gdyby w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku przeanalizowano kwestię względności stanów prawnych z perspektywy interesów oskarżonych i wydanego orzeczenia, to być może skarżący nie miałby powodu stawiać zarzutu naruszenia wymienionego przepisu.

Sąd Apelacyjny miał na uwadze, że na gruncie art. 4 § 1 k.k. chodzi o cały, w sensie materialnoprawnym, stan prawny determinujący sytuację prawnokarną sprawcy (wyrok SN z 1 lipca 2004 r., II KO 1/04, OSNwSK 2004/1/1216). W przypadku oskarżonych, chociaż nie doszło do zmiany przepisów prawa materialnego regulujących przestępstwa, których znamiona wyczerpały oskarżone, to z punktu widzenia obowiązku naprawienia szkody z art. 46 § 1 k.k., względniejszy był stan prawny do dnia 30 czerwca 2015 r. niżli z dnia wyrokowania. O ile bowiem na gruncie przepisów obowiązujących od 1 lipca 2015 r., orzekając stosowną kwotę tytułem obowiązku naprawienia szkody należało zasądzić odsetki ustawowe, to na gruncie norm obowiązujących przed tą datą nie było takiej możliwości. Jednak, w realiach niniejszej sprawy, Sąd Okręgowy, mimo niestosowania stanu prawnego z dnia poprzedzającego wyrokowanie, takich odsetek nie zasądził. Było to działanie wadliwe, ale wobec niezaskarżenia wyroku w tym zakresie przez prokuratora, niemożliwe do skorygowania przez Sąd odwoławczy. Tym samym, z tego punktu widzenia, zmiana wyroku przez powołanie dodatkowo art. 4 § 1 k.k. nie miała racjonalnego uzasadnienia, gdyż w powstałych realiach sprawy, oparcie się na stanie prawnym sprzed 1 lipca 2015 r. nie byłoby względniejsze dla oskarżonych.

Tym bardziej, nie było podstaw do zastosowania art. 4 § 1 k.k. w zakresie przepisów regulujących zasady wymiaru kary pozbawienia wolności. Choć bowiem do dnia 30 czerwca 2015 r. istniała w szerszym zakresie możliwość warunkowego zawieszenia wykonania kary (art. 70 § 1 k.k.), to jednak, wbrew postulatam skarżących obrońców, realnie orzeczone wobec oskarżonych kary łączne pozbawienia wolności przekraczały górny limit (2 lata), do którego takie zawieszenie było możliwe. Pamiętać zaś należy, że względność ustaw karnych, o której mówi przepis art. 4 k.k., winna być oceniona nie hipotetycznie, abstrakcyjnie, lecz poprzez porównanie konkretnej sytuacji na tle obydwu aktów prawnych (postanowienie SN z 23.01.2018 r., IV KK 188/17, LEX nr 2435659; postanowienie SN z 20 kwietnia 2017 r., V KK 51/17, LEX nr 2294422). Zdaniem Sądu Apelacyjnego, w odniesieniu do oskarżonych kary zostałyby orzeczone w takiej samej wysokości niezależnie od tego, czy byłaby stosowana ustawa „nowa” czy „obowiązująca poprzednio”. Zatem, w realiach sprawy oparcie się na stanie prawnym sprzed 1 lipca 2015 r. nie byłoby względniejsze dla oskarżonych D. J. (1) oraz I. B., bowiem i w takim przypadku nie byłoby możliwe warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonych wobec nich kar łącznych pozbawienia wolności w wymiarze odpowiednio 3 lat i 6 miesięcy oraz 2 lat i 6 miesięcy.

Mając powyższe na uwadze, wobec braku bezwzględnych przyczyn odwoławczych, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. zmieniono zaskarżony wyrok w opisany sposób, utrzymując go w mocy w pozostałym zakresie.

Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zwolnienia oskarżonych D. J. (1) i I. B. od kosztów sądowych.

Wobec nieuwzględnienia środków odwoławczych, wniesionych przez obrońców oskarżonych, w myśl art. 634 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. obciążały oskarżone koszty procesu, a w szczególności koszty sądowe. Na te ostatnie złożyły się, wyliczone na podstawie art. 2 ust 1 pkt 5 w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych, opłaty za obie instancje w kwotach po 400 zł, a także wydatki postępowania odwoławczego w kwocie po 40 zł od każdej z oskarżonych. Wydatki stanowiły: opłaty za wydanie informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego w kwocie 30 zł (§ 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie opłat za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego, Dz.U. 2014.861 ze zm.) oraz ryczałt za doręczenie wezwań i innych pism w każdej instancji, którego połowa wynosiła 10 zł (§ 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa postępowaniu karnym, t.jedn. Dz.U.2013.663).

SSO del. Marcin Ciepiela SSA Barbara Suchowska SSA Gwidon Jaworski